

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Joan Casanoves i Maristany

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 3 de maig del 1933

SUMARI

A un quart de sis i tres minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanoves i Maristany.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Pregunta del senyor Vidal i Guardiola al senyor Conseller de Governació sobre l'actuació dels Alcaldes de Subirats i Sant Vicenç de Castellet.

Resposta del senyor Conseller de Governació i rectificacions dels senyors Vidal i Guardiola i Conseller de Governació i intervenció del senyor Armendarès.

Prec del senyor Ruiz i Ponseti relatiu al compliment de la Llei del descans dominical a les comarques.

Resposta del senyor Conseller de Governació.

Resposta del senyor Conseller de Treball i rectificacions dels senyors Ruiz i Ponseti i Conseller de Treball.

Prec del senyor Cunillera sobre la política municipal al baix Ebre.

Resposta del senyor Conseller de Governació i rectificació del senyor Cunillera.

A petició del senyor Casabó, el senyor Conseller de Governació i la Mesa accepten que es converteixi en interpel·lació la pregunta relativa a la política municipal al baix Ebre.

Interpel·lació del senyor Comorera als senyors Consellers de Sanitat i Governació sobre el conflicte del port.

Resposta del senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.

Resposta del senyor Conseller de Treball.

Rectificació del senyor Comorera.

Rectificació del senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.

Se suspèn el debat i resten en l'ús de la paraula els senyors Fronjosà i Colldeforns.

Lectura del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de creació d'un Institut contra l'Atur forçós i dels vots particulars a l'esmentat dictamen.

Ordre del dia per a la sessió de demà.

S'aixeca la sessió a un quart de nou i set minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a un quart de sis i tres minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanoves i Maristany, Vice-president primer de la Cambra.

Al banc roig hi ha els honorables senyor Conseller Delegat, i senyors Consellers de Governació, de Sanitat i Assistència Social, de Cultura, i de Treball i Obres Públiques.

És llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

L'actuació dels Alcaldes de Subirats i de Sant Vicenç de Castellet

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Senyors Diputats: Vaig anunciar ahir al senyor Conseller de Governació una pregunta sobre l'actuació del senyor Alcalde de Subirats, província de Barcelona. Dic «província de Barcelona» sense «ex», perquè els Alcaldes, avui, encara, en l'exercici de llur autoritat, ocupen una situació estranya entre la que ocuparan el dia de demà, quan l'autonomia de Catalunya s'hagi implantat ja amb tota la seva plenitud, i la que ocupaven abans que s'iniciés la implantació d'aquesta autonomia. Són, per una banda, els caps de política de l'Administració del poble, i per altra banda són els representants del Govern Central, els representants dels Governadors i, per tant, malauradament, encara escau posar la paraula «província».

Aquesta doble condició dificulta un xic a un Diputat que vulgui, com jo he d'esforçar-me en fer bé les coses, dificulta un xic situar-se, perquè les extralimitacions, les irregularitats, les arbitrarietats, les vexacions molt freqüents, com té aquesta Cambra ocasió d'anar escoltant, que cometen els senyors Alcaldes, nosaltres no sabem ben bé quan les cometen com a caps polítics i administratius de llurs respectius pobles, o quan les cometen encara com a sotmesos a l'autoritat, al control, a la vigilància o al que sigui dels Governadors civils. Però avui en la vida de tots els pobles hi ha una esfera que al meu entendre des d'avui nosaltres podem suposar ja compresa dintre de l'esfera traspassada, o sigui de la que cau 100 per 100 sota la competència del Parlament de Catalunya, del Govern de Catalunya i del senyor Conseller de Governació, i és l'esfera de l'esbarjo i de la vida social. I totes les intervencions que són freqüents, que són massa freqüents, dels Alcaldes, sobretot dels petits Municipis, en la vida de l'esbarjo social en diversions dels ciutadans, jo he de suposar que han tingut lloc — perquè en general es tracta d'intervencions molt arbitràries — en ús de les facultats que els Alcaldes tenen com a gestors de la vida local, vida local que està sota de la vigilància del Parlament de Catalunya i del Govern de Catalunya.

L'Alcalde de Subirats té una història ja llarga que crec que no fa falta que jo exposi detalladament en el Parlament. Ens permetrem recor-

dar tan sols que fou suspès per un dels anteriors Governadors, naturalment dintre ja del règim republicà, perquè va desacatar la seva autoritat; però pocs dies abans del període electoral va ésser reposat en el càrrec.

(Entra a la Cambra i seu al banc roig el Conseller de Justícia i Dret, senyor Coromines.)

Aquest Alcalde està pertorbant la vida social de Subirats en la següent forma: Comença per organitzar, com públicament s'ha dit, petorbacions en la vida normal de societats degudament constituïdes en aquell poble, amb la finalitat principal d'esbarjo i organització de balls i altres festes populars. Quan ha organitzat aquestes pertorbacions — i dic «organitzat» perquè consta públicament en el poble que tot ha estat dirigit per ell —, aleshores li diu al Governador civil (això s'esqueia abans del traspàs de serveis) que ell no pot respondre de l'ordre; sí, que no pot respondre de l'ordre, la pertorbació del qual ell mateix ha dirigit. I aleshores, aconsegueix d'un anterior Governador que es clausuri aquell local, aquella societat que tenien persones del poble, la majoria de les quals tenen la gran desgràcia, segons sembla, de no formar part del Partit d'Esquerra Republicana de Catalunya. Així els nostres amics es troben privats de poder-se reunir i celebrar tota mena de balls i festes familiars.

I en mig de l'esforç constant per a acabar amb un estat de coses tan vertaderament extraordinari, ve un altre Governador — i jo aquí de l'actuació dels Governadors, de moment no en parlo, perquè se'm diria que fujo de les matèries que són competència del Parlament i del Govern de Catalunya — i hom aconsegueix d'aquest Governador que obri aquell local que s'havia tancat per ordre d'un Governador anterior.

L'ordre del Governador a l'Alcalde de Subirats va ésser donada per telèfon i deia exclusivament que s'obris el local. I aquest senyor Alcalde, en ús d'unes atribucions que no crec que li hagin pogut ésser traspassades perquè no han existit mai, notifica a la Societat l'obertura i altera la Junta, destituint illegalment una Junta directiva i posant-ne una altra a base d'amics d'ell.

Els nostres amics, davant d'aquest atropellament, protesten i aconsegueixen del Governador que estudiï la qüestió. Hi ha una sèrie de negociacions; i al final d'aquestes negociacions, quan encara no estan del tot acabades, el senyor Governador trameta a l'Alcalde de Subirats una ordre perquè digui als nostres amics que es presentin al Govern Civil a tractar d'aquest problema. Què fa l'Alcalde de Subirats? Doncs l'Alcalde aquest es guarda l'ordre del Governador civil a la butxaca i no invita als nostres amics a què vinguin a Barcelona. I sols al cap de molts dies, en virtut d'una reclamació, es fa efectiva l'ordre que aquell Alcalde s'havia guardat a la butxaca.

Davant de fets d'aquesta naturalesa, jo voldria preguntar d'una manera concreta al Conseller de Governació, quina mena de defensa en un règim d'autonomia, però d'autonomia ordenada, que vol dir de respecte a la llei; quina mena de defensa tenen els veïns dels pobles que no es troben amb la facilitat amb què els ciutadans es troben a Barcelona de poder acudir cada dia a les autoritats

superiors. Sí; jo pregunto quina defensa ràpida tenen aquests ciutadans per a no ésser víctimes de fets d'aquesta naturalesa. I en relació amb aquests procediments, jo voldria preguntar també al Conseller de Governació, fins a quin punt estima procedent que els Alcaldes en ús, o millor dit, en abús de les seves atribucions, intervinguin en aquesta vida social, de distracció, d'esbarjo en els pobles, condicionant-la de la manera que millor convingui per als seus fins partidistes.

I a l'objecte de què la meua pregunta no sigui teòrica exclusivament, la formularé referint-me a un cas pràctic, que és semblant, encara que es refereixi a un altre aspecte del mateix problema que el del poble de Subirats. Em refereixo al poble de Sant Vicenç de Castellet, que també gaudeix d'un d'aquests Alcaldes d'interessantíssima història.

En el poble de Sant Vicenç de Castellet, l'any passat, en ocasió de la festa major, tingueren lloc dos balls, festa molt important en els pobles. Un dels balls... (*Rialles.*) Aquesta és una cosa que encara que ens pugui semblar poc seriosa, mereix tota l'atenció del Parlament, perquè els pobles que es senten atropellats...

El Sr. SELLÉS: Ja en parlarem després dels atropellaments dels Alcaldes!

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No en parlarem després, perquè estic parlant; i restaré molt content de què aquests atropellaments que denuncio siguin corregits.

El Sr. SELLÉS: ¿Em permet una interrupció?

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: El senyor Sellés pot demanar la paraula, i l'escollaré amb molt de gust. Tornem a l'envelat... (*Rialles.*) L'any passat, a Sant Vicenç de Castellet es celebrava el ball de la festa major en dos locals: en un envelat construït especialment, com es fa en molts pobles, en terreny particular, i l'altre ball dintre d'una societat. Crec que en aquest moment no he de dir quin era l'envelat que no va merèixer la simpatia de l'Alcalde de Sant Vicenç de Castellet. I l'envelat fet pels nostres amics va assolir un èxit popular, mentre que el ball organitzat per l'Alcalde i els seus aimcs no en va tenir d'èxit. (*Rialles.*) I l'Alcalde acudeix aquest any per defensar-se contra aquesta expressió tan espontània com eloqüent del disgust popular a un procediment que és nou, que jo recomano als companys de la Comissió de Governació, quan hagin d'estudiar la Llei municipal. Aquest procediment és el de la municipalització de les diversions (*Rialles.*) a la municipalització dels envelats, declarant que sols es ballarà en l'envelat que faci l'Ajuntament, on vulgui l'Ajuntament, i com vulgui l'Ajuntament.

Jo, ràpidament, he cercat precedents, i dec dir, i ho dic amb molta pena, que ni a Rússia, on s'ha estatificat tot, es troben precedents d'aquesta mena, perquè a Rússia s'ha deixat en llibertat a les Associacions d'obriers i demés elements per si volen organitzar les seves diversions. A Rússia, sí, però a Sant Vicenç de Castellet, no. (*Rialles.*)

De manera que l'Ajuntament de Sant Vicenç de Castellet per a venjar-se del fracàs de l'any passat

acudeix al procediment de municipalitzar l'envelat, i quan els nostres amics volen aixecar en un terreny particular, amb els seus diners i amb el seu esforç econòmic, un envelat, l'Alcalde els nega autorització.

I davant d'aquests fets, jo pregunto al senyor Conseller de Governació novament: ¿Què ha de fer un ciutadà per a defensar-se contra els abusos d'un Alcalde que es guarda les comunicacions del Governador a la butxaca i deixa indefensos els veïns, com en el cas de Subirats, i que han de fer els veïns d'un poble, com en el cas de Sant Vicenç de Castellet, per a defensar-se de l'atropell que representa el no deixar a les famílies que es diverteixin en el seu envelat? I consti que això és molt important, perquè són drets que la Constitució reserva als ciutadans.

El Sr. CONSELLER de Governació: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: Senyors Diputats: Les preguntes que ha tingut a bé formular-me el senyor Vidal i Guardiola, a mi no m'han produït la hilaritat que han produït als altres companys de la Cambra.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Són molt serioses.

El Sr. CONSELLER de Governació: Si bé es tracta d'una qüestió de ball d'envelat i de manifestacions d'esbarjo, comprenc que en el fons hi ha quelcom més que ball i esbarjo.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Tirania!

El Sr. CONSELLER de Governació: El senyor Vidal i Guardiola ha vingut aquí a formular dues preguntes que puc contestar d'una manera breuíssima.

Ha parlat en primer terme del cas registrat en el poble de Subirats; i en segon terme del cas esdevingut en el poble de Sant Vicenç de Castellet. Respecte al cas de l'Ajuntament de Subirats, desconeixia el fet, però per la senzilla exposició, clara, encara que matisada amb certa ironia, del senyor Vidal i Guardiola, he vist que no es tractava d'un afer que es referís al Departament de Governació i m'ha produït certa estranyesa i cert estupor que el senyor Vidal i Guardiola es contradigués d'una manera tan fefaent amb el seu company de Minoria, el senyor Vallès i Pujals, que, en tractar de l'autonomia municipal, digué que el senyor Conseller de Governació és un bon successor dels ministres de la monarquia del segle XIX.

M'estranya moltíssim que un home com la V. S., un home de lleis com la V. S., i un home tan coneixedor dels problemes municipals, que ha viscut la vida de l'Ajuntament, em preguntés a mi què han de fer els ciutadans que es vegin atropellats en els seus drets.

Jo li contestaré. Avui regeix en la vida municipal de Catalunya, com en la vida municipal de tots els Ajuntaments d'Espanya, unes lleis que són la de 2 d'octubre de l'any 1867 i la part vigent, que ha quedat per disposició de la República, de l'Estatut municipal. A més, i com a complementàries, hi ha les disposicions derivades dels decrets i de les ordres donades des del Govern de la República. I mentre regeixin aquestes lleis, solament resten dos camins i aquests varen ésser ja discutits l'altre dia. Per una banda, resta l'apel·lació al Conseller de Governació,

que substitueix en la vida governativa les facultats del Govern Civil en allò que fa referència a l'Administració Local; i en segon terme, hi han els recursos municipals i el recurs del Contenciós Administratiu. Per tant, mentre no es modifiquin aquestes disposicions, no hi ha altre camí que el de la llei.

Respecte al problema de Sant Vicenç de Castellet, de la municipalització d'envelats i llocs d'esbargiment, sempre, i per damunt de tot, resten els recursos. Amb aquesta resposta crec que el senyor Vidal i Guardiola trobarà el camí legal per a defensar els drets dels que hagin estat atropellats.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula, per a rectificar breument, el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Jo no desitjava parlar encara, per tal que el senyor Sellés, que ha demanat la paraula, no ho prengué a desconsideració.

El Sr. SELLÉS: Si el senyor Conseller de Governació m'ho permet, quan el senyor Vidal i Guardiola tingui a bé entaular un debat sobre Sant Vicenç de Castellet, en parlarem i a la vegada ho farem sobre Esparraguera, fent referència al caciquisme de llavors i al d'ara.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola per a rectificar.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Jo no desitjaria confirmació més esplèndida de la raó que deu assitir-me en queixar-me de les coses anormals que passen a Sant Vicenç de Castellet, quan el senyor Sellés m'amenaça amb parlar-me d'Esparraguera.

El Sr. SELLÉS: Els seus amics són ja radicals, i no de la Lliga Catalana!

El Sr. PRESIDENT: Pot continuar parlant el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: El senyor Conseller de Governació ha dit que això era una cosa molt seriosa, i per tal la prenc, però entenc que aquí a Catalunya hi ha coses més greus i urgents que la Llei municipal de l'any 77 i que el llibre segon de l'Estatut municipal.

El senyor Conseller de Governació m'ha fet l'honor de dir que jo tinc alguns coneixements de Dret; massa pocs, senyor Selves; i m'ha dit també que tenia un coneixement pràctic de la vida municipal: potser massa. Per aquest coneixement pràctic que en tinc, jo he de dir-li al senyor Conseller de Governació que la protecció que necessiten els ciutadans, sobretot els que viuen allunyats de les capitals, és una protecció que si no és aplicada d'una manera ràpida i automàtica, tots els Alcaldes es sentiran forts i es sentiran protegits davant la desídia del Poder públic, que en aquest cas seria la del Govern de Catalunya.

I ara anem a Subirats un minut. El senyor Conseller de Governació ha dit que ell ignorava els detalls del cas de Subirats, i jo, naturalment, em conformo en absolut i sense protesta a la veritat oficial, però que fins el moment d'escoltar al senyor Conseller de Governació em semblaven fidedignes, les informacions particulars que jo tenia. Aquestes informacions particulars em demostraven que l'afer de Subirats estaria resolt si no tinguessin por al senyor Selves, encara que, naturalment, aquest por pot ésser tinguda per persones que no hagin tingut ocasió de conèixer el bon caràcter i el recte sentit de justícia que inspiren els actes de la V. S. Però per si no fos així, per si hi hagués algú que hagués volgut confondre les

informacions de la V. S., jo afirmo aquí en aquesta Cambra, que totes les lleis que el senyor Selves ha esmentat no constitueixen una protecció suficient als ciutadans en general i sobretot no hi ha tal protecció si no existeix el decidit propòsit de fer-les complir per part de les autoritats.

Aquest dret, per a mi tenia un valor molt relatiu, perquè jo recordaria al senyor Selves — i lamento no tenir entre els meus documents aquí una còpia literal — les paraules que un polític il·lustre que no és pas de la Lliga Catalana, el senyor Sánchez Roman, va pronunciar no fa molts dies a les Corts Constituents, en un discurs que la major part dels periòdics n'han publicat extractes, però que per atzar ha caigut a les meves mans el text taquigràfic publicat per un diari de Madrid.

El senyor Sánchez Roman, entre altres coses que no són del cas comentar aquí, va dir que els ressorts de l'autoritat estan absolutament desfets a Espanya i que els principals culpables d'això són els Alcaldes rurals, i són aquells senyors que es consideren autoritzats a fer el que els dona la gana i que no tenen altra llei que la seva pròpia voluntat, i perquè saben que el Poder central està distanciat i és fluix, són uns veritaders tirans de les poblacions.

Això, dit per mi, des d'una minoria de l'oposició, seria una cosa de poca importància, però ho ha dit el senyor Sánchez Roman i per això he esmentat la paraula tirania abans, en una interrupció, perquè els Alcaldes saben que no els reprendran, que no els castigaran, que no s'esmenaran els seus errors, i això si no ho saben d'una manera categòrica, s'ho pensen, i és el que fa que es produeixin aquests casos dels que n'he esmentat dos, encara que la llista probablement és més llarga que la que pugui tenir el senyor Cunillera.

Nosaltres ens trobem amb una sèrie d'Alcaldes que actuen — no voldria ofendre ningú — amb un esperit africà, però no amb un esperit europeu i molt menys amb un esperit democràtic. Per consegüent, en quant al cas de Subirats, jo m'esforçaré en què el senyor Selves tingui una informació completa, si no la tenia, i en el cas de Sant Vicenç de Castellet, com es tracta d'unes festes que, si no m'equivoco, han de tenir lloc d'aquí un mes aproximadament, i com que són coses que s'haurien de resoldre per humanitat i no per l'esperit estricte de les lleis, jo crec que el senyor Selves, a part de la influència personal que pugui tenir — que això no ho voldria valuar en aquest moment, però que suposo que és de bastant quantia —, farà el necessari a l'objecte que els ciutadans pacífics de Sant Vicenç de Castellet no es vegin atropellats i obligats, no ja a treballar — que ja és dolorós —, sinó a divertir-se allà on ells no volen divertir-se, perquè creuen que, en aquell moment, allò no és una diversió.

El Sr. CONSELLER de Governació: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: Breument, per a contestar la rectificació del senyor Vidal i Guardiola. En primer terme, li he de dir a la V. S. que jo, en actuar en aquests afers dels Ajuntaments hi vaig amb una cura especialíssima. Tinc un alt concepte de la vida municipi-

pal. La intromissió governativa que faculta el traspass de serveis al Conseller de Governació, fa que jo vagi amb la màxima cautela en la intervenció de la vida municipal. Per tant, és impossible tota mena d'actuació des del Govern de la Generalitat abans que no hi hagi una denúncia dels fets a senyalar. Això és el que ara acaba de fer aquí el senyor Vidal i Guardiola. Fa una denúncia al Parlament. Tingui la seguretat de què aquestes dues denúncies que ha fet al Parlament jo sabré, dintre breu termini, quin abast tenen. Obligaré a què s'obri una informació, m'assabentaré dels precedents i veuré on està la raó. I ara, d'una vegada i per sempre, perquè particularment les VV. SS. ho saben — perquè particularment les VV. SS. han acudit a mi, i han trobat, com tothom, el meu esperit decidit, clarament decidit, que és l'esperit del Govern de Catalunya —, diré que davant dels Ajuntaments no s'ha de mirar la filiació política, sinó que davant dels Ajuntaments ha de mirar-se el compliment estricte de la llei, i res més que això, i fins ara ha estat aquesta la meua línia de conducta. Estigui ben tranquil; tingui la seguretat més absoluta de què aquests afers de l'Ajuntament seran sempre resolts dintre d'aquesta pauta que ens dóna la llei. Fora d'això, jo seré un home de Partit; però dintre de la vida municipal, jo sóc l'home que té avui la màxima autoritat damunt els Ajuntaments de Catalunya, i per respecte i per damunt de res no voldria que es blinqüés aquesta autoritat i la missió que li incumbeix sobre els pobles d'evitar moments en què pugui produir-se una anarquia difusa dintre d'aquests Ajuntaments. Jo estic disposat a complir això, i les VV. SS. ho saben, perquè sempre m'he produït així.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Armendares, per un prec o contraprec...

El Sr. ARMENDARES: Ja coneixia perfectament la manera de procedir del senyor Vidal i Guardiola en aquesta Cambra, donant continuament consells al Govern, i també sabia — em constava pel prec que ha fet — que moltes vegades vol donar consells al Governador civil de Barcelona. És precisament pel fet que ell ha denunciat, que jo tinc interès en fer també un prec al President del Parlament. Perquè ens trobem que ha denunciat uns fets a Sant Pau d'Ordal, fets els quals els explica a la seva manera, i que no tenen pas precisament aquesta significació que ell li ha donat. Jo no defensaré aquí l'Alcalde, perquè en la informació que faci el Conseller, aquell podrà fer observacions; però jo tinc ganes que quedi ben present que el senyor Governador de Barcelona, després de no voler escoltar els consells que reiteradament li feia el senyor Vidal i Guardiola, va demanar a veure si els veïns del poble de Sant Pau d'Ordal es podien posar d'acord, i aquests veïns van venir a veure'm per dir que es posaven a la nostra disposició per si s'arribava a un acord que pogués resoldre el conflicte de Sant Pau d'Ordal. Nosaltres, tots junts, els amics que ara són del senyor Vidal i Guardiola — ho són de poc temps, però se l'aprecien d'una manera extraordinària — i els amics de l'Alcalde, es posaren ja quasi en intelligència; però es trobaren amb un

senyor Diputat que es preocupa tan extraordinàriament de tots els problemes del districte, que després d'haver anat a veure'l, aquestes relacions que s'havien establert quedaren completament sense efecte. És aquest el prec que jo voldria fer al President del Parlament, per veure si els Diputats que atien els veïns del poble...

El Sr. VALLS I TAVERNER: Qui parla!

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Segueixi l'orador en l'ús de la paraula.

El Sr. ARMENDARES: ...per a pertorbar la tranquil·litat d'aquell poble, per a veure si hi ha algun procediment perquè aquests pobles no tinguin d'estar sota la influència d'aquests Diputats, els quals, perquè tenen uns quants amics i perquè no tenen suficient Partit en aquell poble, miren a veure si embolicant les coses, amb els seus amics arriben a portar un estat de pertorbació que segurament tant el senyor Vidal i Guardiola com jo lamentàriem i de la mateixa manera lamentaria el senyor Conseller de Governació. És per això que jo demanaria que en aquesta informació se m'hi demanés a mi, i a veure si en lloc d'atiar les passions del poble arribàvem a posar-hi tranquil·litat. Aquest és l'objecte del meu prec; un prec que jo penso que moltes vegades ho resoldria tot molt bé si no es posés eficàcia política i no es portés aquests fets al Saló de Sessions, perquè quan aquests fets s'han portat a les avantals dels Governadors i a altres punts per l'estil, ja no poden tenir més que un efecte extern de plataforma. Jo desitjaria que tots els que tinguin alguna influència resolguin aquestes coses sense especular-hi i sense portar aquestes pertorbacions i aquestes provocacions als pobles. Jo em poso a les ordres del senyor Conseller de Governació i de tots els que vulguin intervenir, no per atiar a ningú, sinó per a resoldre aquest conflicte que no crec que sigui d'una importància transcendental, que és propi d'una Comissió de festeigs, més que no pas una cosa tan seriosa com ha suposat el senyor Vidal i Guardiola. Per tant, jo em poso a les ordres de qui em demani per a resoldre aquest conflicte.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Resta clos aquest incident.

El compliment de la Llei de descans dominical a les comarques

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: Per adreçar un prec al senyor Conseller del Treball, i possiblement també al de Governació, respecte a la manca de compliment de la Llei del descans dominical en molts pobles, principalment en el comerç, doncs se m'ha denunciat que a la població de Manresa no es compleix la Llei del descans dominical. Ens sembla que és un afer de Treball, però que pot ésser resolt, d'una manera immediata, d'una manera fulminant, pel senyor Conseller de Governació, recordant senzillament al senyor Alcalde que la seva

obligació és fer complir totes les lleis. Com la Llei del descans dominical n'és una de tantes, esperem que no més lluny del diumenge que ve sigui complerta d'una manera estricta a tot Catalunya. De mà que no més lluny del diumenge que ve, sigui complida la Llei, en benefici principalment de la dependència, si aquesta es veu obligada a treballar en dies que la Llei no autoritza.

El Sr. CONSELLER de Governació: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: Senyors Diputats: Senzillament per a fer un aclariment per a sempre a aquesta Cambra. L'adreçar-se als Ajuntaments de Catalunya no és facultat exclusiva del Conseller de Governació; depèn de les matèries de què es tracti. Aquesta matèria és una matèria de treball. Per tant, quan el senyor Conseller de Treball consideri necessari adreçar-se a un Ajuntament pel compliment d'aquestes lleis, no ha de passar absolutament per a res per la Conselleria de Governació, la qual té una missió específica, que és d'Administració Local. Per tant, jo dic això ben clarament perquè quedi determinat que no hi té res a veure el Conseller de Governació en aquestes matèries i que el Conseller de Treball contestarà allò que cregui oportú.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Conseller de Treball té la paraula.

El Sr. CONSELLER de Treball. Senyors Diputats: Jo agrairia a tots els senyors Diputats que quan tinguessin a bé fer-nos alguna pregunta ens ho avisessin a l'avençada. No parlo pel cas d'ara, perquè aquesta es pot contestar en qualsevol moment. El senyor Ruiz i Ponseti ha de tenir present que en les qüestions de treball no està fet el traspàs de serveis i, per tant, no tenim absolutament cap autoritat damunt de cap organisme de treball; i dic això, encara amb més motiu ara, perquè precisament la setmana passada, intervenint jo en un afer de treball, vaig ésser requerit pel Director general de Treball de Madrid, per mitjà del Delegat regional del Treball a Barcelona, preguntant si era cert que jo intervenia i pretenia imposar una obligació o un deure a determinada part de les que hi intervenien. De manera que això, si jo no n'estés convençut d'abans, demostraria que, no sols no tenim autoritat, sinó que encara des de Madrid tenen un interès extraordinari de conservar tant com puguin aquesta autoritat.

No obstant, en el fet de Manresa jo ni he intervingut en el sentit favorable al tancament per mitjà del Jurat mixt del Comerç, Jurat mixt en el qual he tingut la sort de poder-hi estar en relació i poder ajudar-nos mútuament en diversos aspectes. Aquell Jurat mixt, d'acord amb l'Alcalde, anà a Manresa per a obtenir el tancament en diumenge. D'això fa dos o tres setmanes; se'm comunicà que hi anaven, després no he sabut res més; suposo que no dient-me res més, segurament haurien obtingut el tancament. De manera que el que puc fer és, si no s'ha aconseguit el tancament, és tornar a insistir en aquest organisme, perquè amb aquest organisme dona la casualitat que hi estem en bones relacions i està ben disposat a fer complir les lleis.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Per a rectificar, té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: En primer lloc, per a demanar perdó, senyor Conseller de Governació, per haver-lo immiscuit en un assumpte que no és del seu Departament. Referint-me jo a la resposta que amablement ens ha fet el senyor Conseller de Treball, he de dir-li que en els diumenges últim i penúltim es varen tornar a obrir les tendes a Manresa. Crec que el que està passant a Manresa passa en moltes altres poblacions de Catalunya: en unes s'aleguen mercats tradicionals i en altres ni tan sols es prenen aquesta senzilla precaució.

Ja que estem en l'ús de la paraula hem de fer referència també a aquestes poblacions que alleguen l'existència de mercats tradicionals. Abans d'existir la Llei del descans dominical era una tradició que els diumenges a totes les poblacions es venia amb més intensitat, principalment en el comerç al detall, que no pas els altres dies de la setmana. Si d'això en diuen mercat tradicional, totes les poblacions del món poden allegar aquesta tradició; però jo crec que més aviat es tracta de la tradició de no complir les lleis, de la tradició segons la qual, una llei que obliga a descansar en diumenge, no es compleix. Però en el cas de Manresa no existeix ni tan sols aquesta excusa del mercat tradicional i es limiten purament i senzillament a no complir la llei. Davant d'això, crec que no hi ha d'intervenir cap Jurat mixt, no hi ha d'haver cap pacte amb ningú, sinó senzillament l'Alcalde ha d'aplicar als que no compleixen la llei la penyora corresponent; per això no hi ha d'intervenir cap Ministeri de Treball ni cap Jurat mixt, sinó imposar la penyora d'una manera immediata i quan més aviat s'imposi, més aviat s'haurà posat remei a l'afer. Creiem que si les ordres són prou terminants no solament a Manresa, sinó a totes les altres poblacions de Catalunya que es troben en aquest cas, diumenge que ve es complirà d'una manera estricta la Llei del descans dominical.

El Sr. CONSELLER de Treball: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Treball.

El Sr. CONSELLER de Treball: Precisament en aquest cas de Manresa, perquè és un cas antic, hi he hagut d'intervenir en diverses ocasions i he intervingut també al començament d'ésser Conseller de Treball quan em visità una comissió de comerciants d'aquella població demanant que recolzés la seva petició de què fos declarat tradicional el mercat del diumenge a Manresa. La contestació meva fou la següent: Primerament, que jo no anava a recolzar aquella petició seva perquè em constava perfectament que aquell mercat no era cap tradició, i per altra banda entenia que havíem d'anar a l'abolició d'aquests mercats tradicionals en diumenge; i segonament els feia saber que quan vingués el traspàs que no insistíssim en demanar-ho, perquè quan es fes el traspàs — tenint com entenc que hem de tenir les facultats corresponents — jo dictaria una disposició anul·lant-los aquell mercat si aconseguien obtenir aquell mercat en diumenge.

Respecte a l'Alcalde de Manresa, he de dir que

va venir aquí i la meua intervenció ha estat precisament feta a invitació de l'Alcalde, perquè indubtablement — no sé si és així — però potser no té el recolzament necessari. Crec que hi ha una colla d'organismes que són els que tenen cura expressa d'això: hi ha l'Inspector del Treball, hi ha el Consell del Treball, hi ha, en darrer terme, el Delegat del Treball i, més encara en darrer terme, el Governador civil, per a fer complir les lleis. Nosaltres no tenim facultats, per damunt de tot hi ha aquests innombrables organismes, que arriba un moment que hom dubta si existeixen, si no fos que després se'ls veu en totes les nòmines.

La política municipal al baix Ebre

El Sr. CUNILLERA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Cunillera.

El Sr. CUNILLERA: Senyors Diputats: He demanat la paraula per a continuar, però al revés, el prec que havia fet primer el senyor Vidal i Guardiola. Jo realment no tinc l'experiència política del senyor Vidal i Guardiola, però desgraciadament pels pocs Ajuntaments que jo he tractat he vist que tots aquells Ajuntaments que posen dificultats al règim republicà, que fan impossible que les lleis de la República arribin als pobles petits, són aquells que, o bé tenen Alcaldes amics de les senyories d'aquí davant (*Senyala els bancs de la Lliga*.) o bé tenen Secretaris que encara són pitjor que els mateixos Alcaldes. I m'he de referir principalment al que està passant actualment a l'Ajuntament de Santa Bàrbara. A Santa Bàrbara, per desgràcia, pateixen un Ajuntament d'aquesta categoria, però amb l'agreujament, que no és sols l'Alcalde l'amic de les vostres senyories, ni el Secretari, sinó tots dos. S'ha donat el següent cas, referent el dia 14 d'abril, repetició d'una sèrie de casos que han passat en tots aquells pobles de les comarques del Baix Ebre, on preponderen els amics de la Lliga Catalana, i és que el Centre Republicà d'Esquerra va sol·licitar, el dia 4 d'abril, permís per a celebrar les festes del 14 d'abril.

El Sr. CASABÓ: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Senyor Casabó: Es tracta d'una pregunta i no podem obrir debat.

El Sr. CASABÓ: És per una pregunta.

El Sr. CUNILLERA: El senyor Governador civil va contestar aquesta petició favorablement el dia 6. L'ofici del senyor Freixa va arribar a l'Alcaldia de Santa Bàrbara el dia 7 d'abril i l'Ajuntament de Santa Bàrbara va retenir aquest ofici fins el dia 12 a la nit, o el 13 al matí. De manera que féu això, i encara després d'haver telefonat el senyor Freixa a l'Ajuntament perquè cursés el permís a aquells senyors. De manera que aquella gent no pogueren celebrar la festa amb l'esplendidesa que volien, degut precisament a què no tenien la certesa que els fos concedit el permís.

Però encara hi ha més. L'Ajuntament de Santa Bàrbara no concedia el permís per a fer les festes del 14 d'abril, però prenia l'acord d'assistir en corporació als oficis que se celebraven a la parròquia, oficis als quals assistiren des de l'Alcalde fins al darrer agutzil, en corporació, cosa completament privada per la llei de la República i per la Constitució espanyola.

I a més a més, es posaren les banderes a l'Ajuntament lligades al pal de forma tal que amagant el color morat d'una manera molt discreta, representava i aparentava que les banderes formaven l'antiga bandera monàrquica. I això no és que m'ho hagin dit; no és que m'ho hagin explicat amics meus; això consta en un comunicat oficial del sargent de la Guàrdia civil del lloc de Santa Bàrbara, en ofici cursat al senyor Governador civil.

Però ultra això, que és la part, podríem dir-nè, de festeigs, o la part alegre, té un'altra part trista: aquest Ajuntament de Santa Bàrbara, en fer el cens electoral d'aquell poble, el va fer seguint els procediments que es seguien fins aleshores, o sigui, excluint a més de 140 amics nostres, tots ells veïns de Santa Bàrbara i que havien votat feia cinc o sis o més anys, i en canvi, inclouint-hi una pila de gent, que ni tan sols molts d'ells tenen residència al poble de Santa Bàrbara. I això és el que m'ha mogut a fer el prec al senyor Conseller de Governació en aquest sentit, de què s'acabin d'una vegada aquestes tiranies dels Alcaldes que no volen que la República arribi fins aquells pobles; que s'actui amb mà de ferro respecte aquests Ajuntaments que prohibeixen tota manifestació pública, que prohibeixen tot acte que tendeixi a enaltir els sentiments republicans i els sentiments catalanistes.

Després d'això, m'he de referir també a un altre cas aïllat que esdevingué en l'Ajuntament de Tortosa: em refereixo a un Regidor d'aquell Ajuntament que en un festival celebrat a la plaça de braus el diumenge passat, quan l'orquestra, després de l'*Himne de Riego*, himne nacional espanyol, va interpretar el nostre himne nacional *Els Segadors*, i mentre el públic aplaudia i respectuosament es descobria, aquest senyor Regidor, no content amb permanèixer assegut, es va posar el capell fent actes ostensibles de disgust respecte al comportament del públic, arribant fins a la burla. Desgraciadament, aquest senyor Regidor, o millor dit, afortunadament per a nosaltres, no és català, però això no li priva, per més Regidor que sigui, per més representació popular que ostenti, de complir el deure ineludible que té d'acatar el nostre himne nacional, i d'acatar tot allò que el nostre Parlament i nosaltres poguem disposar.

I, finalment, aquesta pregunta va enllaçada amb les altres dues, existeixen en aquelles comarques unes entitats que tenen a llur servei uns guardes forestals, o guardes de camp, i altres que són guardes de llacs, de caça i de pesca. Aquests senyors que són tots ells amics de les VV. SS., dels senyors d'aquí al davant (*Adreçant-se a la Minoria de Lliga Catalana*) tots aquests senyors tenen al seu servei aquests guardes com una mena de guàrdia pretoriana. Jo he vist guardes jurats d'aquests que han sortit del poble amb la seva arma al coll per a assistir a un acte públic de les VV. SS., i això no ha de consentir-ho el senyor Conseller de Governació. Jo ja sé que aquesta pregunta potser està feta prematurament, però ell pel doble càrrec de Conseller de Governació i membre de la Junta de Seguretat de Catalunya, que tindrà sota la seva cura tot l'ordre públic de Catalunya, ha de tenir ja aquests estudis fets respecte a aquesta pila de guardes jurats i de guardes de caça i de pesca dels llacs d'Amposta i Sant Carles de la Ràpita,

perquè desgraciadament, no fa molts dies, aquella gent d'Amposta, molts d'ells en atur forçós, que, en ús d'un perfecte dret, anaven a pescar per a la seva família en aquells llacs, una d'aquestes darreres setmanes va sortir un guarda d'aquests, i sense encomanar-se a ningú va apuntar i va matar un home. (*Un senyor Diputat pronuncia uns mots que no se senten clarament. Rialles.*) Això que fa riure als senyors d'aquí al davant, perquè aquests guardes són precisament els que estan a les seves ordres, allà en aquell poble no fa riure tant. L'únic que podria passar fóra una repetició d'aquells fets tràgics que han succeït en altres pobles d'Espanya, i, que de no posar-se mà a aquests senyors, potser un altre dia hauríem nosaltres de lamentar fets d'aquesta naturalesa. I res més.

El Sr. CONSELLER de Governació: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: Senyors Diputats: Per a contestar de la manera més breu que pugui a les tres o quatre preguntes que s'ha dignat formular-me el senyor Cunillera.

Referent a l'Ajuntament de Santa Bàrbara, han estat denunciats els fets que ell ara públicament acaba d'exposar, i el Governador civil de Tarragona, d'una manera oficial, m'ha tramès l'expedient incoat, perquè li ha semblat que era de la meua jurisdicció la depuració dels fets esdevinguts a Santa Bàrbara. Jo tinc en el meu poder aquest expedient, el tinc a informació, i, quan jo tindrà la informació, actuaré de la manera que saben acostumo a actuar, d'una manera inflexible. Si hi ha hagut mancament, si hi ha hagut ultratge a la República, serà reposat en la seva dignitat aquell poble ultratat en els seus sentiments republicans.

Respecte al fet denunciat de Tortosa, el desconeixia. Jo no sabia que hi hagués hagut un Regidor, el nom del qual no s'ha donat encara en aquest Parlament, que, en interpretar-se l'himne nacional de Catalunya, no es descobrí i no l'acatès com l'han d'acatar tots els bons catalans. De totes maneres és una cosa per a informar-me, i no vull anar ara impremeditadament a fer res sense que jo hagi constatat els extrems denunciats. Per tant, jo miraré d'informar-me sobre el particular, i, si pertany a la meua jurisdicció, aplicaré la sanció corresponent en cas d'ésser certs els fets denunciats.

Respecte els guardes rurals a què s'ha referit la V. S., és ja un cas que cau dintre de la qüestió d'ordre públic, i que si bé és veritat que s'ha creat un Junta de Seguretat i jo formo part de la mateixa, en el Decret de creació d'aquesta Junta s'especifica d'una manera terminant les facultats d'aquesta Junta i una d'elles és la qüestió de guarderia rural. Mentrestant, la meua missió en aquest assumpte està completament closa, tinc vedada la meua intervenció. Respecte al fet d'un guarda d'aquests que va matar a un pacífic ciutadà, he de dir-li a l'amic Cunillera que veritablement més que una missió d'ordre públic és una missió judicial la que correspon, perquè es tracta d'un cas de veritable abús de poder en el qual

un home, d'una manera abusiva, ha estat mort, i jo entenc que la denúncia pertany al Jutjat que correspongui i no al Conseller de Governació.

El Sr. CUNILLERA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Cunillera, per a rectificar.

El Sr. CUNILLERA: Per a agrair, en primer terme, en nom meu i dels pacífics habitants de Santa Bàrbara, les manifestacions del senyor Selves, que espero donaran el resultat que mereix l'actuació d'aquell Ajuntament.

Després per a manifestar-li que el Regidor de Tortosa, el nom del qual no s'ha dit, és el Tinent d'Alcalde senyor Hueto. Si és que el senyor Selves vol fer alguna petita informació, podrà veure's que no és precisament aquest l'únic cas respecte a aquest senyor, sinó que té una pila d'ultratges a Catalunya i a totes les coses de la nostra terra; de manera que això no és més que una petita mostra del que és aquest senyor Tinent d'Alcalde.

I, finalment, ha d'agraciar-li també les manifestacions que ha fet el senyor Conseller de Governació referents als guardes jurats. Jo espero també que aquesta Junta de Seguretat tindrà en compte l'actuació de tots aquests elements que més aviat que defensors de l'ordre, són perjudicials per a totes les causes de Catalunya i de la República. He de manifestar-li, a més, que si bé és veritat que hi ha mitjans legals per a acudir a la justícia, desgraciadament a casa nostra encara aquest esperit de justícia de molts Jutges i moltes Audiències no ha arribat encara a aspirar confiança. El meu amic senyor Selves sap prou bé, potser per experiència, que moltes d'aquestes coses en arribar allí s'han fallat sempre amb un sentit moltes vegades arbitrari; la llàstima és que el que se'n va, aquell sí que no torna, però els que queden aquí, després vénen els arranjaments i els sentiments potser fins polítics, tota aquesta sèrie d'influències que fan que una cosa justa, que d'una cosa que a simple vista no tindria equívoc, el seu veredicté s'emeti completament al revés; de totes maneres jo espero que ho tindrà en compte principalment quan es constitueixi aquesta Junta de Seguretat.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Casabó.

El Sr. CASABÓ: Jo voldria simplement adreçar un prec al Conseller de Governació, però crec que donat l'abast de totes aquestes manifestacions que es creuen de desafecte a la República, portades aquí per alguns senyors Diputats d'Esquerra Republicana de Catalunya, i ocorregudes precisament en les comarques on per voluntat popular han tingut menys vots, podrien ésser més bé, en el fons, qüestions d'aquell mateix caciquisme tradicional en aquelles comarques; crec, repeteixo, que serà millor que l'hi donéssim més importància que un senzill prec, i que el senyor Conseller de Governació es dignés acceptar una interpel·lació sobre aquests fets, pel moment en què la Mesa i el senyor Conseller de Governació tinguin a bé assenyalar.

I simplement afegiré una observació, si em permet el company senyor Cunillera, una breu consideració a això que ha explicat de la guarde-

ria rural. Recorda bé el senyor Cunillera que eren precisament els seus amics, en època de campanya electoral, els que motivaren, probablement sense intenció, de què sofrís la V. S. un accident d'automòbil en haver creuat un arbre en mig de la carretera, amb la bona intenció de què s'hi estrellés un altre senyor.

El Sr. CUNILLERA: Això encara no s'ha pogut aclarir; això encara no ho sé.

El Sr. CASABÓ: És un fet lamentable com qualsevol altre, com jo vaig lamentar, i ho sap la V. S., en aquell moment, que es produí aquell accident del qual resultà víctima la V. S. Però en fi, aquesta no és la qüestió. Si el senyor Conseller de Governació li sembla bé, podríem parlar-ne amb més calma i potser un xic més aviat que avui, que són les sis de la tarda, en una interpellació. Si es vol acceptar, ara mateix; si la Mesa i el senyor Conseller creuen que val més deixar-ho per un altre dia, jo estic a la disposició del simpàtic senyor President, i del també simpàtic senyor Conseller de Governació, que espero resoldrà amb aquella justícia inflexible de què ha vingut parlant fins ara en totes les respostes que ha donat.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: Jo passo per alt els adjectius de simpatia i vaig a la qüestió de fons plantejada pel senyor Casabó. No tinc, naturalment, inconvenient en què es plantegi aquesta interpellació com més aviat millor; que assenyali la Mesa el dia i l'hora oportuna per aquesta interpellació, però he de fer unes aclaracions prèvies sobre el que m'ha mogut a acceptar aquesta interpellació com més aviat millor.

Em fa l'efecte — ho dic sincerament sense cap mena d'hostilitat — que potser en farem un gra massa en aquest Parlament en plantejar aquests petits problemes rurals. Hem d'alçar el to d'aquest Parlament; jo no sé de cap lloc del món on aquests petits tiquis-miquis d'Alcaldes i coses d'aquestes siguin assumptes per a parlar-ne a cada moment al Parlament.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Com, tiquis-miquis? Un senyor que s'asseu quan sent tocar *Els Segadors*!

El Sr. CONSELLER de Governació: Hauríem de començar per agafar la norma de què aquí vinguessin les coses que tenen una certa alçada, coses de veritable importància; si no, jo que sóc un home infatigable, jo que estic a la disposició de tots els senyors Diputats per a contestar cada una de llurs preguntes, resultaria que em farien la vida completament impossible, havent-me d'aixecar cada sessió cinc, sis, set vegades per a resoldre casos que un Alcalde amb una mica de sentit comú podria resoldre. I des d'ara accepto aquesta interpellació, amb el desig que en ella vagin inclosos tots els casos que es puguin produir a Catalunya i deixarem ben sentats els principis en els quals aquest Govern té fe i amb els quals aquest Govern dirigirà la vida municipal de Catalunya.

El Sr. CASABÓ: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Casabó.

El Sr. CASABÓ: Sols una paraula per a dir que

coincideixo completament amb l'expressat pel senyor Conseller de Governació respecte a la dignitat i a l'altura que tenim tots l'obligació de donar al Parlament, però jo no tinc la culpa, senyor Conseller de Governació, de què l'altre dia fos vostè, senyor Farreres i Duran, el qui s'aixequés aquí al Parlament...

El Sr. FARRERES I DURAN: El senyor Vidal i el senyor Vallès i Pujals ho feren primer.

El Sr. PRESIDENT: Senyor Casabó: La V. S. ha demanat la paraula per a fer un prec al senyor Conseller de Governació i no per a entaular un debat.

El Sr. CASABÓ: Simplement, jo vull dir que l'altre dia vaig donar aquest exemple d'altura, patriotisme i dignitat del Parlament, callant com un mort quan es parlà d'aquell afer de Tarragona i que mai no he volgut molestar la Cambra amb aquests assumptes petits, sinó que m'he vist obligat a demanar la paraula per a acabar d'una vegada amb tot aquest xim-xim — és un mot que també li agrada al senyor Conseller de Cultura...

El Sr. CONSELLER de Cultura: I que fa sovint la V. S.

El Sr. CASABÓ: Que s'ha vingut fent.

El Sr. FARRERES I DURAN: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Es fixarà la data de la interpellació sobre la política municipal al baix Ebre. Rest a clos l'incident. Quedarà en ús de la paraula el senyor Farreres i Duran quan hi hagi la interpellació.

El Sr. FARRERES I DURAN: Moltes gràcies.

Interpellació sobre el conflicte del port

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Comorera.

El Sr. COMORERA: Senyors Diputats: Quan la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya va resoldre fer aquesta interpellació i m'encarregà a mi d'aquesta tasca, no sabia realment a quin Conseller interpellar. Per tractar-se d'una qüestió de treball, semblava lògicament que havíem d'interpellar al senyor Conseller de Treball, però com que la causa originària de la interpellació no eren declaracions ni actituds del senyor Conseller de Treball, sinó declaracions i actituds del senyor Conseller de Sanitat, aleshores resolguérem interpellar als dos senyors Consellers. Evidentment que la interpellació més que al senyor Casals va adreçada tota ella al senyor Dencàs. Naturalment que el senyor Conseller de Treball, i possiblement el senyor Delegat, hauran de donar també llur opinió en les coses que ara anem a exposar.

Abans d'entrar en matèria, voldria fer una petita manifestació. En entrar aquesta tarda al Parlament, se m'ha assabentat que algú ha provocat una petita manifestació d'obriers del port, afiliats a una de les entitats que avui seran discutides, i que aquests obrers han fet i han dit coses de greuge personal contra el Diputat que us parla. És una cosa sorprenent que pugui haver-hi algú que abans de conèixer exactament allò que va a dir-se en el Saló de Sessions, ja es permeti maniobres d'aquesta naturalesa. En resposta d'això jo he d'afirmar que malgrat aques-

ta coacció exterior, jo diré tot allò que m'he proposat de dir. I ara, anem a la matèria.

En *La Humanitat* del dia 25 del mes passat vàrem llegir unes manifestacions del senyor Conseller de Sanitat, que tot seguit qualificàrem de greus i d'imprudents, ensems que d'injustes. Entre altres coses, el senyor Dencàs, que no és Conseller de Treball, va dir: «S'ha preocupat especialment el senyor Macià de la Germandat de Sant Pere Pescador, puix que són els únics que amb més raó poden dir-se obrers portuaris, doncs fa més de quaranta anys que aquesta entitat està constituïda i sempre han exercit les tasques de càrrega i descàrrega dels vaixells que han acudit al port de Barcelona.» Més endavant, afegeix el senyor Dencàs en les seves declaracions: «L'origen (vol dir el conflicte del port) no és cap altre que l'ocorregut durant la vaga de transports que tingué lloc quan el senyor Anguera de Sojo ocupava el Govern Civil de Barcelona.» Altres manifestacions del senyor Dencàs: «Que el senyor Anguera de Sojo tragué el torn, que ja de fet havia estat imposat, i féu que fossin contractats al port un 50 per 100 d'obers de la Germandat de Sant Pere Pescador, i un altre 50 per 100 d'una associació que es constituí, podríem dir-ne, de manera espontània entre els esquirols del port i altres elements que no hi havien treballat, associació afecta a la U. G. T.» Darrerament, el senyor Dencàs va dir: «Amic meu (l'amic meu és el suposat cronista periodístic), no hi ha tal Jurat mixt perquè està informat únicament i exclusiva per individus de la tristament cèlebre T. O. M. S. A. pels obrers a què hem alludit abans afiliats a la U. G. T., els quals fan també el joc de l'esmentada entitat, cosa que sens dubte produeix que tot l'esperit d'aquests mals anomenats Jurats mixtos, sigui contrari als obrers de Sant Pere Pescador.»

Com hauran vist els senyors Diputats en aquestes declaracions del senyor Dencàs hi han unes quantes conclusions extremadament greus i que haurem de precisar si són o no són certes. Si aquestes manifestacions les hagués fet un afiliat del Partit majoritari, sense responsabilitat de Govern, nosaltres no hi hauríem donat cap importància, o en tot cas no li hauríem donat més que la importància relativa que té sempre una opinió de caràcter personal. Però quan han estat fetes per un home que té la responsabilitat de Govern i que les dóna a conèixer en moments extremadament difícils per la pau del port i per la pau social de Barcelona, aleshores nosaltres estem obligats a donar-les-hi tota la seva importància i a qualificar-les una vegada que nosaltres haguem tret unes deduccions respecte a la seva validesa o a la seva veracitat.

Conclusions que treiem d'aquests paràgrafs que hem llegit de les declaracions del senyor Dencàs:

1.ª Que la Germandat de Sant Pere Pescador és l'entitat més respectable del Port i en la qual hi figuren els vertaders obrers portuaris.

2.ª Que la Federació Obrera del Port és una criatura de l'ex-Governador senyor Anguera de Sojo.

3.ª Que els militants de la Federació Obrera del Port són uns esquirols.

4.ª Que els Jurats mixtos són un apèndix de la T. O. M. S. A.

5.ª Que la Federació Obrera del Port és un instrument de la T. O. M. S. A.

¿Són justes aquestes apreciacions que tenen gravetat extraordinària, fetes públicament per un Conseller que amb tota lògica i en bona teoria de Govern no havia d'opinar sobre matèria de treball, per quant hi ha un Conseller de Treball que és l'únic que té responsabilitat directa sobre aquestes qüestions i del qual l'opinió pública pot esperar-ne declaracions o opinions amb certa impaciència? Aquestes apreciacions no són exactes i no són justes.

Segurament si el senyor Dencàs conegués més íntimament la història sindical del port, aquestes manifestacions no les hauria fet. Ho demostrarem d'una manera molt senzilla:

La Federació Obrera del Port no és una invenció del senyor Anguera de Sojo. La Federació actual del Port és la continuació de totes les organitzacions sindicals de classe que hi han hagut en el port, des de que hi ha consciència i conflictes socials en el port, i que ha hagut de lluitar precisament en contra de l'esperit patronal servil i esquirold de la Germandat de Sant Pere Pescador.

Tots recordaran que cap a l'any 1917, es va concretar, va madurar la idea del Sindicat Únic. Aleshores, en produir-se aquell enorme moviment de caràcter sindical amarat de consciència de classe, provocat en primer terme per la guerra mundial i en segon terme per l'egoisme orb del patronatge català, hi havia en aquell moment dos corrents ideològics i tàctics. Un, típicament català, al front del qual figurava Salvador Seguí; i un altre corrent esbojarrat i catastròfic, que és el que encara figura al davant de la Confederació Nacional del Treball. Aleshores varen començar a sorgir els primers faistes, encara que aleshores no es nomenessin faistes 100 per 100, ni 90 per 100.

En aquest corrent d'organització sindical, vist per homes d'esperit català i de cultura catalana, al costat del «Noi del Sucre», trobem militants que no tenen cap taca damunt de llur història. Són aquests, estimats companys nostres, i al costat d'aquell home que es deia Salvador Seguí, hi figuraven els nostres estimats companys Fronjosà, Viladomat, Barjau, i també Desideri Trilles. Desideri Trilles és l'ànima de l'organització sindical dels treballadors del port, i quan s'ataca d'esquirols els homes que avui militen en el Sindicat del Port de Barcelona, s'acusa també d'esquirols, vulgues o no, els homes que han organitzat aquest Sindicat i que avui senten el seu esperit més ferm encara.

Va passar aquell primer període turbulent de concreció, d'organització del Sindicat Únic, i en el moviment heroic d'aquesta organització sindical hi trobem sempre l'activitat, la passió i l'abnegació de Desideri Trilles.

Ve l'any 1923, i aleshores, aquest corrent, que animava Salvador Seguí, va provocar una escissió en el si de la Confederació Nacional del Treball, i aquells Sindicats més importants i de més tradi-

ció a Catalunya, el Sindicat Metallúrgic, el Sindicat Fabril i Tèxtil, el Sindicat de Transports i el Sindicat de Serveis Públics van acordar separar-se de la C. N. T. per no estar d'acord amb la direcció i tàctica dels homes que aleshores la dirigien, que empraven una tàctica semblant a la que inspira avui a la C. N. T. en mans dels faistes. I entre aquests homes que varen donar aquest to, que de no haver estat pertorbats per la Dictadura, hauria transformat la vida sindical de Barcelona en forma que aquesta vida sindical estaria degudament organitzada, figurava Desideri Trilles, l'organitzador del Sindicat del Port.

I ve la Dictadura; i la Dictadura que posa a prova els homes, va posar també a prova a Desideri Trilles i a tots els obrers del port, que encara avui recorden aquells set anys i saben perfectament quina va ésser la conducta heroica i abnegada de Desideri Trilles. I prou sabem també com va ésser heroica la conducta dels obrers que militen en la Federació Obrera del Port. Sabem molt bé que la Federació del Port, dirigida per Desideri Trilles, conjuntament amb el Sindicat Fabril i Tèxtil, varen ésser els que varen mantenir amb el seu entusiasme les activitats i treballs del comitè revolucionari. Sentim molt que aquí no estiguin presents homes que han viscut personalment aquestes activitats revolucionàries, com l'home que encara avui és l'ànima i suport més ferm de la Federació Obrera del Port, entre ells Companys, Lluhí i Vallescà, Casanelles i Antoni Xirau, homes aquests que varen figurar en la lluita contra la Dictadura i que en tot moment se'ls va trobar resoltos a jugar-se la vida per la República i per la llibertat.

Jo m'explico molt bé que no coneguim aquests fets de la vida dels millors militants de l'organització sindical de Barcelona, els homes de la promoció del 14 d'abril; sinó fos per això jo no m'explicaria de cap altra manera que puguin fer-se manifestacions tan gratuïtes com algunes que s'han fet.

Acabem amb la proclamació de la República, però abans de passar endavant jo us voldria fer un breu historial de l'altra entitat que, segons el senyor Conseller de Sanitat, és l'única respectable, i en la qual hi ha els veritables obrers del port.

És el revés de la medalla, perquè si els homes de la Federació del Port, abans, com la Federació autònoma durant la Dictadura, han tingut la conducta que jo, d'una manera brevíssima, acabo de dir, els d'enfront varen ésser els enemics del port.

Fa uns cinquanta anys que en el port de Barcelona es va organitzar una societat de treballadors del port, i aquell primer moviment de defensa de classe fou desfet per una entitat organitzada pels capatassos, que llavors eren els negrers del port, i que encara avui dia ho són molts d'ells, i aquesta entitat, organitzada pels negrers del port per a desfer aquell començament de cohesió sindical que volia humanitzar la seva vida, es va intitular «Montepío de San Pedro Pescador». Aquesta entitat, fidel al seu origen, va continuar la seva intervenció traïdora en tots els moviments de classe que hi han hagut, no solament al port de Barcelona, sinó a tots els ports espanyols i de Catalunya.

Unes quantes efemèrides vaig a esmentar per tal

de què els senyors Diputats no diguin que parlo per parlar.

L'any 1899 va haver-hi a Barcelona una vaga general, vaga general que es va perdre. Els homes del «Montepío de San Pedro Pescador», a les ordres de la Patronal, no solament varen continuar descarregant les mercaderies dels vaixells, sinó que àdhuc carregaven els carros i portaven les mercaderies a les fàbriques i magatzems. Primera traïció, després de la d'origen d'aquesta entitat que, segons el Conseller de Sanitat, és l'única respectable del port.

I passem a l'any 1903. En aquest any va haver-hi la primera vaga general dels treballadors de la mar. I aquesta vaga va fracassar també per l'actitud traïdora del «Montepío de San Pedro Pescador», perquè llavors els homes del «Montepío», a les ordres, com sempre, de la Patronal, es feren a la mar i es traslladaren als ports de Catalunya i d'Espanya per tal de substituir els obrers dels altres ports que feien la vaga per solidaritat. És el cas típic de l'esquirolatge.

I ve l'any 1904, en el qual hi hagué una vaga als ports de València, Almeria i Alacant, una vaga d'aquestes senzilles, de gent que guanyava 4 pessetes i que volia guanyar-ne 5. Aquesta vaga fou també desfeta per l'activitat dels homes del «Montepío de San Pedro Pescador», que es traslladaren als ports on hi havia la vaga i varen fer la feina dels vaguistes.

I segueix la llista: Veiem que al 1908 se segueix la mateixa tònica. En l'any 1908 hi hagué una altra vaga al port de Barcelona, i aquella vaga fou també ofegada per la traïció dels homes del «Montepío de San Pedro Pescador».

I som en l'any 1909, la setmana tràgica. I quan tot Barcelona i tot Catalunya vibraven contra el règim i contra la sangria del Marroc, l'única entitat que va fallar llavors fou el «Montepío de San Pedro Pescador».

I som en l'any 1911, en què es declara la vaga del port a Palma de Mallorca. Aquells homes guanyaven 4 pessetes i demanaven un augment d'1 pesseta diària de jornal, i veiem els homes de Sant Pere Pescador que es traslladaren a Palma per tal de trossejar la vaga d'aquell port.

I arribem a l'any 1914, a la segona vaga general dels treballadors de la mar i quan tots els obrers d'Espanya i de Catalunya vibraven d'entusiasme i de solidaritat, veiem com els homes de Sant Pere Pescador traïen aquest moviment.

I l'any 1916 es va repetir l'experiència. Es produí una tercera vaga general dels treballadors de la mar i amb ella la tercera traïció del «Montepío de San Pedro Pescador».

I així passen els anys sense variació, sense esmena, i arribem a l'any 1923, quan es va produir a Barcelona la vaga general del transport, tan emocionant, i llavors els traïdors foren els homes del «Montepío de San Pedro Pescador».

I arribem a la Dictadura, i vénen les pitjors monstrositats. Fan president del «Montepío» un ex-capatàs enriquit, de psicologia de «nouveau riche», un tal Alegret, i la primera cosa que varen fer llavors, mentre els altres que el senyor Conseller tracta d'esquirols lluitaven contra la Dictadura i sostenien una orientació revolucionària, el «Montepío de San Pedro Pescador» el primer que fa és canviar el nom i dir-se «Real Montepío de San Pedro Pescador». I la segona gesta d'aquesta entitat va ésser la de fer pre-

sident honorari a S. M. Alfons XIII. I no contents amb això, li varen regalar un ganxo d'or.

No en tingueren prou amb això aquells líders, i varen inscriure a les llistes de la «Unión Patriótica», de la Barceloneta, tots els afiliats a l'entitat, i era tal el cacicat, que per a ingressar en el «Montepío de San Pedro Pescador», als obrers mancats de treball se'ls demanava una quota d'entrada que arribava fins a 500 pessetes.

I així segueix, i veiem com el tal Alegret, president del «Real Montepío de San Pedro Pescador», és nomenat Regidor de la Dictadura a l'Ajuntament de Barcelona, i com que era un «nouveau riche», va arruïnar-se pels casinos militars i aristocràtics. Com a Regidor, no sé el que va fer, però el cert és que la Dictadura el va separar del seu càrrec. En retirar-se de la presidència del «Real Montepío de San Pedro Pescador», el va substituir un home de classe, un revolucionari? No, el va substituir un capatàs enriquit com l'altre, Agapito Blasco, íntim amic de Martínez Anido.

I segueix aquesta història i arribem a la República. I què ha ocorregut en plena República? Hi ha dues cares. Una, que és l'autèntica, de classe, l'autèntica sindical, de defensa dels interessos de la classe treballadora; i l'altra, una barreja monstruosa d'homes al servei de l'enemic — de la Patronal. I què va ocórrer en aquests dos casos en proclamar-se la República?

Saben els senyors Diputats que en proclamar-se la República hi hagué un enorme moviment d'adhesió col·lectiva dels treballadors en favor de la C. N. T. Tots volgueren ésser de la C. N. T., i aquell allau va arribar al port, i les dues organitzacions que hi havia, la Federació del Port i el «Montepío de San Pedro Pescador», prengueren dues actituds diferents. El «Montepío», els dirigents del qual se sentiren republicans del 14 d'abril, volgueren esborrar la seva negra història del passat i es passaren a la C. N. T. Però la Federació del Port, dirigida per un home de consciència de classe, envellit en les lluites de classe contra la Patronal del Port, i que tenia un concepte clar del que havia d'ésser un Sindicat de classe en el Port, es resistí, i aquest home que es resistí és Desideri Trilles. I quan l'amenaçaven perquè ingressés a la C. N. T., Desideri Trilles deia que la Federació ingressaria a la C. N. T., però no les caixes autònomes, perquè era cosa sabuda que als faistes de la C. N. T. d'abans, com els d'ara, no els interessa un gran moviment de massa contra la burgesia, no els interessava la suma de centenars de milers d'obriers de cor generós; el que els interessava eren les pessetes.

El ciutadà Trilles va dir-los sempre que sí; que la Federació ingressaria a la C. N. T. com a entitat autònoma i que per tant guardaria per a ella la direcció i l'administració de totes les seves caixes autònomes, caixes que contenien molts mils de pessetes, amb les quals es pagaven centenars de jubilacions, centenars de pensions i que eren la base inicial per a instaurar un auxili o un subsidi d'atur forçós. Els del «Montepío», de consciència carregada pels vells pecats, i desconixedors per tant de l'ambient i de la psicologia dels faistes cent per cent que aleshores volien portar-los a la C. N. T., varen lliurar-s'hi com uns neòfits i va passar allò que tantes vegades es va volguer evitar que passés en les entitats adherides

a la Federació; és a dir, que al mes següent d'ingressar el «Montepío» a la C. N. T., en la caixa autònoma de la Germandat ja no hi quedava ni 1 peseta.

Però en aquell moment va tenir lloc, o es va cometre — per a ésser més exacte — el primer error greu de la Generalitat en aquesta qüestió complexa del port de Barcelona. Va ésser quan en la bullida al·gida del sindicalisme faista, la Generalitat, pensant — naturalment que pensant-ho honradament i lleialment — posar fi a aquella agitació, va ordenar l'ús únic del carnet confederal. Tota la història la saben els senyors Diputats i no cal entrar en detalls. Reconec que allò fou una cosa feta amb tota lleialtat i pensant honradament que d'aquella manera, imposant la sindicació única i el carnet únic en les tasques portuàries, s'arribaria a una pacificació constant del port de Barcelona. Però una vegada coneguda aquesta ordre, la Federació del Port va tenir la seva assemblea, presidida pel seu President, el ciutadà Desideri Trilles. I perquè els senyors Diputats es facin càrrec del valor d'aquest home i a la vegada de la seva visió sindical, els diré el que va succeir, breument, en aquesta assemblea. Estant reunits els companys de la Federació, s'aixecà el President i els donà coneixement del que havia ocorregut des de la Generalitat, i l'home, creient que no tenia dret a imposar sacrificis familiars d'ordre transcendental a aquells obrers per a mantenir un esperit de disciplina i una fermesa de lluita dintre dels rengles de la Federació; aquell home, que era el més sacrificat, el més exposat, que podia restar completament sol i a mercè dels pistolers de la F. A. I., aquell home va dir als seus companys: «No us resistiu i demà mateix ingresseu en la Confederació Nacional del Treball; que allà vagin els vostres cossos, però que el vostre esperit quedi aquí en la Federació.» I així va ésser; al dia següent, els homes afiliats a la Federació del Port varen anar a la C. N. T., al Sindicat de Transports, a demanar el carnet confederal, i amb el carnet a la butxaca i amb les llàgrimes als ulls se'n varen anar a treballar, traint tots els ideals de tota llur vida. I allò que temia el ciutadà Trilles quan es resistia al lliurament de la Federació als homes del Sindicat de Transports, va succeir, perquè al mes també d'apoderar-se el Sindicat del Transport dels homes de la Federació del Port, tots els serveis socials que abans es pagaven regularment, es van suspendre: ni de la pensió a les vídues, ni de les jubilacions, ni del començament d'atur forçós, no en va quedar res. Naturalment, allò que el ciutadà Trilles va preveure es va produir. Coneixent ell com coneixia en la intimitat els homes de la F. A. I. i la seva psicologia i la seva apetència, i va succeir com ell preveia que els homes que havien de comparar el règim anterior de la Federació amb el règim posterior de domini absolut de la F. A. I., sobre ells i els seus cabals, fatalment havien d'anar retornant a la vella llar. I així s'esdevingué, perquè al cap de tres o quatre mesos, havent-hi només en la Federació els quadres directius, els homes de més talla revolucionària i de més tremp sindical, ja era una allau feta dels antics membres de la Federació, que retornaven a la Federació a demanar el seu carnet. Vingué un moment en què gairebé tots els obrers que havien pertangut a la Federació ja hi tornaven a ésser, i vingué un moment, aquell moment en què

es produí aquella vaga general que el senyor Dencàs atribuïa a maniobres del senyor Anguera de Sojo, cosa incerta, perquè va ésser la Confederació Nacional del Treball que, veient-se altra vegada bandejada del port, veient que en la majoria de les butxaques dels obrers del port hi tornava a haver-hi el carnet de la Federació, va ésser la Confederació la que provocà una situació de violència i va provocar aquella vaga talment il·legal. Va ésser aquesta vaga il·legal la mort definitiva de la C. N. T. en el port de Barcelona, i fou també a la vegada la consolidació definitiva de la Federació al port de Barcelona. Naturalment que per la gent — perquè totes les coses s'han de disfressar d'una manera o altra — el motiu de la vaga va ésser el torn, però no fou el torn: fou aquesta lluita de destrucció de la Federació, portada per la C. N. T. des de la proclamació de la República, i no altra.

Bé: la C. N. T. de fet està ja expulsada del port, i en el port no hi queden més que dues organitzacions responsables: l'organització antiga del «Montepío de San Pedro Pescador» i la Federació d'Obrers del Port.

El Sr. COLLDEFORNS: La U. G. T., la Unió General de Treballadors, no tenia ni un sol home en la secció de bord abans d'això...

El Sr. COMORERA: Si voleu parlar, després ja parlareu, ja en parlarem si vós voleu.

De manera que van quedar dues organitzacions en peu, dues organitzacions que haurien hagut de pactar en principi. El «Montepío de San Pedro Pescador», escoltant suggestions precisament del que us parla, va organitzar-se en cooperativa de treball i va crear una organització titulada Unió Obrera de Sant Pere Pescador. Unió Obrera jo els havia aconsellat i ells hi afegien Sant Pere Pescador perquè es veu que del Sant no en poden prescindir. Després de molts dubtes i de molts trastorns interiors varen acceptar el Jurat mixt; i en aquell moment de transacció és quan l'esperit de transacció de la Federació Obrera del Port es va manifestar a bastament, perquè essent l'entitat que tractava la seva incorporació una entitat nova, com era la Unió Obrera de Sant Pere Pescador, i no una entitat que tingués l'antiguitat que marca la Llei d'Associacions, podia molt bé la Federació negar-li el dret a nomenar delegats en el Jurat mixt; la Federació tingué cura molt bé de no fer-ho així i ha volgut al revés i va oferir igualtat de llocs. Corresponien a la característica de la secció A, a la qual pertanyia la Germandat, quatre vocals obrers titulars i quatre suplents i la Federació va reservar-li dos titulars i dos suplents per a la Germandat de Sant Pere Pescador. Vol dir això que hi havia per part dels homes i dels dirigents de la Federació Obrera del Port un esperit de companyonia, un esperit de transigir i d'oblidar mútues coses i d'arribar per fi a una intelligència completa per a pacificar el port i acabar amb les petites misèries que avui encara el pertorben. Fa cosa d'un mes i dies que el conflicte es reproduí, jo no sé si espontàniament per part dels dirigents de la Germandat de Sant Pere Pescador o escoltant insinuacions dels homes que varen ésser expulsats per sempre del port, insinuació naturalment dels faistes. Vénen els vocals del Jurat mixt de la Germandat de Sant Pere Pescador a plantejar la qüestió, i diuen:

no estem d'acord amb la proporció en què es treballa al port de Barcelona. S'ha de recordar que abans, amb consentiment espontani de la Federació del Port, quan la Germandat va entrar en relacions, s'arriba al compromís, al pacte, de llogar per meitat igual quantitat d'homes: cinquanta homes de la Germandat i cinquanta de la Federació, i aquesta proporció igual va mantenir-se i contra aquesta proporció va començar a fer-se l'ofensiva dels vocals obrers representants de la Germandat i plantejaren la qüestió dient que ells, essent més que els de la secció corresponent de la Federació del Port, els corresponien, per tant, més homes en el torn de treball. Els representants de la Federació d'Obrers no es regaren pas a qualsevol aclariment i a qualsevol arranjament, però plantejaren la qüestió i digueren amb tota raó i justícia que es fes un nou cens, que es depurés el cens d'obers del port i que això ho fes el Jurat mixt amb tota la seva responsabilitat i que fes carnets autèntics amb els retrats dels interessats, és a dir, que els que realment eren afiliats a les dues organitzacions no estessin a caprici dels directors de les dues organitzacions, sinó que responguessin realment a l'exactitud real dels homes que pertanyen a una i altra organització. Aquesta proposició tan lògica, aquesta proposició tan clara, no va ésser acceptada pels delegats de la Germandat de Sant Pere Pescador, i llavors en el si del Jurat es plantejà aquest problema, que era de saber quants eren efectivament els membres de la Germandat de Sant Pere Pescador. La primera vegada que es plantejà la qüestió els vocals representants de la Germandat varen afirmar que eren mil cinc-cents. Es fan petites averiguacions i cauen a mil dos-cents; es fan altres petites averiguacions i arriben a mil noranta o mil seixanta; se'n fan d'altres i s'arriba a la conclusió que de treballadors autèntics afiliats a la Germandat de Sant Pere Pescador n'hi havia al volt d'uns vuit-cents, i ara ja no són tals vuit-cents, perquè posteriorment i amb motiu de la darrera lluita suïcida iniciada per la Germandat de Sant Pere Pescador, hi ha hagut allí dins una escissió important, una escissió d'uns dos-cents vuitanta homes que varen separar-se de la Germandat i varen organitzar una altra entitat que crec que es titula Unió o Associació d'Antics Obrers del Port de Barcelona. A aquesta nova entitat organitzada pels que es varen separar de la Germandat disconforme amb la seva política mai clara, hi han demanat l'afiliació altres quatre-cents membres de la Germandat de Sant Pere Pescador. Vol dir això que en l'actualitat a les files de la Germandat de Sant Pere Pescador no hi haurà més enllà de dos-cents cinquanta obrers. (*Rialles i comentaris a la tribuna pública.*) Senyor President: Jo prego que estigui atent, perquè els senyors que estaven a la porta del Palau fent manifestacions, ara estan aquí.

El Sr. PRESIDENT: Dintre les tribunes públiques hi ha ara per ara ordre; la Presidència no pot pas controlar si els senyors del carrer han invadit les tribunes, però perfectament poden assistir-hi guardant l'ordre necessari.

El Sr. COMORERA: Doncs aquesta és la situació real del port. Per una part, hi ha una antiga or-

ganització de tradició netament sindical, de consciència netament de classe, que no es nega pas solament a entrar en tractes per a resoldre diferències que hi pugui haver; per altra part, hi ha una organització de tradició totalment negra en el moviment sindical portuari que va esgotant-se dia per dia per la seva actitud suïcida i que respon als homes que no poden ni tenen ni podran tenir mai una concepció autèntica de classe del moviment obrer, perquè encara hi han homes com aquell que us he dit que va ésser Regidor de la Dictadura i encara hi ha homes rics, propietaris, que tenen feina pel port, que encara cabdillegen dintre les fileres de la Germandat; significa això que més que una cosa autèntica de classe és un conjunt de bons homes — no nego pas que siguin bons homes — que serveixen interessos que no són pas els seus, que no són pas els que corresponen als homes d'una classe explotada. Jo voldria que el senyor Conseller de Sanitat vegés la importància extraordinària que tenen les seves paraules en un moment com aquest; jo voldria que vegés si és prudent, si és de bon governant, si és propi d'un home que tingui una clara consciència de la seva responsabilitat, fer dir els sentiments i la fortalesa dels homes que han salvat Barcelona d'una autèntica catàstrofe, perquè us he de recordar, perquè això sempre s'oblida massa de pressa, i encara que se'n rigui algú us he de recordar que quan el Sindicat del Transport va declarar la vaga general del ram a Barcelona i quan va succeir la vaga general de tot Barcelona en moviment de solidaritat, hi va haver una organització que, jugant-se la vida d'una manera completament heroica i a plena consciència, va desafiar les pistoles de la Fai i va seguir mantenint la vida del port de Barcelona i, per tant, la vida real de tot Barcelona. I aquesta organització és la Federació d'Obrers del Port, tractada a les vint-i-quatre hores, en premi d'aquesta actitud, tractada d'*esquirol* pel senyor Conseller de Sanitat del Govern de Catalunya.

Al senyor Conseller de Treball jo li agrairia que digués a la Cambra quin és el concepte que a ell li mereixen les relacions de treball i les relacions dels treballadors amb els patrons i els organismes legals, una vegada s'hagi fet el traspàs dels serveis. Jo voldria que ens digués si ell també comparteix aquests judicis categòrics i condemnatoris que tant de mal fan pels homes que volen realment apaivagar les passions del poble, i que ens digués finalment si ell creu oportú que homes de govern qualifiquin d'aquesta manera, encara que tinguessin raó — jo penso que no en tenen —, de menyspreu, de greuge que no es pot oblidar, a un sector importantíssim dels homes que treballen en el port, i a les vint-i-quatre hores d'haver demostrat aquests una fermesa poques vegades coneguda a Catalunya, perquè a Catalunya hi ha una cosa que ens avergonyeix a tots, i és el mase llisme de la nostra gent; n'hi ha prou que surti un home amb una pistola perquè s'amagui tothom, i quan hi ha una colla d'homes que, trencant aquesta tradició i no deixant-se arrossegar per aquest pànic col·lectiu, fan front al seu deure i compleixen fidels la seva disciplina, aleshores, jo voldria que el senyor Conseller de Treball ens digués si és d'home de govern ferir precisament a aquests homes que estigueren al costat de la col·lectivitat en moments difícils per a la vida del país. Però hi ha alguna cosa més — i sento que en aquest moment no estigui present

el senyor Conseller Delegat, però en absència d'ell espero que el senyor Selves, que suposo el reemplaçarà per ordre de categories internes, em farà el favor de contestar —, i és que a *La Humanitat* del dia 26 d'abril, el senyor President de la Generalitat va fer unes declaracions d'importància indiscutible; importants per la persona que les deia, que ocupa avui el càrrec més representatiu de Catalunya, i importants després per la matèria a què aquestes declaracions es referien, i la matèria era també de la competència del senyor Casals: el conflicte del port. Un periodista li digué al senyor President: «Però la qüestió del ram del transport necessita una solució; al port hi ha molta fam.» I el senyor President contestà: «Cert, i la solució la tenim i sols esperem poder posar-la en pràctica. No oblidem que per a poder intervenir eficaçment en aquestes qüestions necessitem que sigui un fet el traspàs de serveis que afecta al departament de Treball. Quant això sigui un fet, i jo crec que ho serà molt aviat, el plet serà solucionat.» I afegeix després: «Com sigui que la causa prové de la desorganització que impera en el port, hi establim el torn de treball. Això és el que ha demanat la Germandat de», etc. I aquí segueix la resposta. Aquestes declaracions del President de Catalunya; són, al meu entendre, més greus encara que les declaracions que va fer el senyor Conseller de Sanitat, perquè si el senyor Conseller de Sanitat va ferir els sentiments dels únics homes que estigueren al costat de la col·lectivitat en moments difícils i tractà amb menyspreu un organisme legal del qual la Generalitat haurà de server-se'n quan estiguin traspassats els serveis, el senyor President ha anticipat solucions no donades pels organismes que legalment poden fer-ho, sinó imposades. Planteja això una qüestió política d'extremada importància i especialment quan es parla de que estem en vigílies del traspàs de serveis de Treball. Jo voldria que el senyor Conseller Delegat, o el senyor Selves, si és que el reemplaça, em digués si és opinió del Govern que una vegada traspassats els serveis de Treball a la Generalitat prescindirà de la Llei d'Associacions i de la Llei de Jurats mixtos. Si ens prescindeix no hi ha res a dir — és a dir, hi ha moltes coses a dir; potser tampoc moltes, perquè els serveis de Treball no vindrien mai, perquè les coses es saben i la gent es defensa —; però si el pensament del Govern és respectar, és complir i fer complir les lleis socials, aleshores jo crec que fóra convenient, per a apaivagar l'esperit de la gent, que es digués d'una manera categòrica que les qüestions del port les ha de resoldre un organisme, aquell que té autoritat per la llei, i aquest organisme és el Jurat mixt. Allà ha d'anar tot, i si el Jurat mixt està mal constituït, han de fer-se les reclamacions oportunes, perquè ja en la pròpia llei es diu quin és el procediment per a arribar a allò que la llei desitja, o sigui a constituir un organisme autènticament paritari que defensi els interessos dels treballadors.

De manera que, concretant i per acabar aquesta intervenció, desitgem aquesta declaració categòrica: si en quant al port, en quant a tots els altres conflictes que hi poden haver a Catalunya, el Govern té aquest criteri estricte de respectar, de complir, de fer complir la legislació del Treball, si el Govern de Catalunya està ben resolt a què no s'infiltri en el seu si ni el començament, ni l'ombra del faisme, perquè

aleshores sí que podríem dir: Malhaurada Catalunya!

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Sanitat.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Senyors Diputats: Em plau que la interpellació de la V. S. em doni l'avinentsa de ratificar-me públicament davant d'aquesta Cambra, en tot el que he vingut dient de divuit mesos ençà, interpretant el sentir i el pensar d'Esquerra Republicana de Catalunya en el que fa referència al conflicte del port de Barcelona. Celebro també, i em plau aquesta avinentesa, perquè encara que vós no ho hagueu dit, solament ho heu perfilat, em servirà per a explicar quelcom, que aparentment podria semblar un contrasentit, que nosaltres, fervorosos defensors de Sant Pere Pescador, en el moment que es planteja a Barcelona una vaga general, aparentment per a recolzar l'actitud de Sant Pere Pescador, nosaltres, decididament ajudant a aquell estat de reacció ciutadana, ens llencéssim al carrer i féssim fracassar una vaga tot just iniciada.

El Sr. COMORERA: Ja en parlarem d'això. En parlarem molt.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Indubtablement que en parlarem. Jo procuraré, no en una forma atropellada, sinó seguint metòdicament, pas a pas, cada una de les vostres coses, contestant-vos en forma deguda a cada un dels punts que heu plantejat en aquesta interpellació. La vostra interpellació es podria descompondre en tres punts. Un, en el qual jo no us seguiré, és el que fa referència al senyor Trilles, que vós dèieu que no us explicàven el fet de què jo no l'hagués conegut, ni hagués sentit parlar d'aquesta figura preminent en el moviment obrer, d'aquest home que es diu Trilles. Jo us diré, amic Comorera, que jo havia estat amb en Trilles en alguna d'aquelles reunions, i si no recordo malament, en una celebrada precisament en el carrer de Carders, en la qual ens agafaren junt amb el company Trilles i altres que en aquells moments conspiràvem...

El Sr. FRONJOSA: A vós no, perquè éreu amic del policia o del metge.

El Sr. PRESIDENT: Feu el favor; el senyor Dencàs no ha interromput al Diputat interpellant.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: L'únic que jo sé de l'història de Trilles, és que en aquella època era un defensor de l'anarquisme, no molts mesos enllà convençut i militant comunista; i no molts dies més enllà, fervorós defensor del socialisme espanyol, i que avui, en l'actualitat, és dirigent del moviment obrer. Però jo no sé que mai hagi realitzat un treball manual, quant menys d'un temps a aquesta banda, en el port de Barcelona. És tot el que jo sé i m'interessa del senyor Trilles. Un altre aspecte de la vostra interpellació és l'història que heu fet de tota l'època i de tota la història de Sant Pere Pescador. No us seguiré tampoc en aquest punt; no us seguiré, perquè heu descuidat de dir una cosa, i amb això jo en tic prou per a contestar-vos,

i és que Sant Pere Pescador és una entitat integrada en la seva major part per gent d'una psicologia senzilla, com és la gent de platja, i que venia realitzant aquesta funció de quaranta anys en aquesta banda, i ells eren presos per l'element patronal i que aquesta entitat no era una entitat pura i exclusivament obrera, sinó que era una cosa intermitja sota el control de l'element patronal, i cada una d'aquestes coses que vós li heu imputat al llarg de la seva història trobaria la seva justificació en aquella, podríem dir, interferència, en aquesta acció directa de l'element patronal dintre l'entitat de Sant Pere Pescador. M'interessa només seguir-vos des de la República ençà, i m'interessa encara una altra cosa que vós heu procurat embolicar i heu procurat, podríem dir, desdibuixar-la. Jo en les meves declaracions a la premsa, purament i exclusivament em referia i limitava del problema aquest a una sola característica del port, a la característica de càrrega i descàrrega, d'estiba i desestiba. Vós heu procurat donar-li una major magnitud, cosa que jo absolutament, ni en les meves declaracions, ni absolutament ja mai en la meua intervenció en els afers del port, he fet, ja que he procurat no embolicar una cosa amb l'altre. I anem a la primera part. El port de Barcelona és una cosa absolutament sabuda de tothom, viu en una crisi profunda que va agreujant-se d'any en any, crisi motivada en part per uns factors de causa externa, factors que troben la seva repercussió en aquesta crisi econòmica de caràcter mundial. Altres factors de la crisi del port de Barcelona són una sèrie de circumstàncies que han convertit el nostre port en un dels ports més cars d'Europa, i que precisament el posa en unes condicions d'inferioritat donat que les característiques d'aquest port és el comerç d'importació. Ja analitzarem també les causes que vaig declarar a la premsa, i la seva probable solució. I aquesta crisi, indubtablement, havia de repercutir també en els treballs que al port de Barcelona es realitzen, i aquella Germanada de Sant Pere Pescador, que data de quaranta anys, de més de quaranta anys com vós heu reconegut, fins aquells moments havia tingut absolutament l'exclusiva de la càrrega i descàrrega, d'estiba i desestiba, sense que cap delegació d'aquesta entitat, que vós veniu cantant les seves excel·lències, els hagués competit el seu treball fins aquells moments. I és indubtable que aquesta crisi de treball es feia sentir també dintre les rengleres d'aquests treballadors que venien realitzant des de tant temps la càrrega i descàrrega, i arribà un moment en què estigué vacant més d'un 50 per 100. Fou aleshores, durant el període de la Dictadura, quan ells començaren a cobejar dintre d'ells la necessitat, com una solució de caràcter econòmic, del plantejament del torn en substitució de la lliure contractació del treball, perquè hauria de permetre, donats els sous elevats que ja regien al port de Barcelona, portar unes quantitats a casa seva que els permetrien subvenir, quan menys, les necessitats més apremiants. I vingué la República, i, amb ella, aquesta entitat reaccionà, com reaccionà tota l'ànima ciutadana de Barcelona i de Catalunya, i un dels seus primers actes fou treure de dintre del seu si tots aquells ele-

ments de caràcter patronal que fins aquells moments havien portat el guiatge d'aquesta entitat; i sollicitaren, com una necessitat, com un estat de solució a aquella crisi que portava a més d'un 50 per 100 de treballadors d'aquella Germandat a l'atur forçós, la implantació del torn, que els fou reconegut per les autoritats que aleshores hi havia. La Germandat de Sant Pere Pescador, indubtablement, ingressà a la C. N. T. Jo no us seguiré per aquest camí, perquè m'interessa molt poc si ells obraren bé o malament en incorporar-se a aquell moviment que es sentia arreu de Catalunya. Sols m'interessa de fer constar que a arrel d'una vaga, en la que no es plantejava res que afectés la integritat de la Germandat de Sant Pere Pescador, a la qual ells collaboraren per un esperit de solidaritat — jo no jutjaré si aquesta vaga era justa o injusta, perquè no em preocupa —, jo sols diré que a arrel d'aquella vaga es trobaven davant d'un estat de fet, quan el senyor Anguera de Sojo ocupava el Govern Civil. Per un costat quan volgueren reincorporar-se al treball, després de perduda aquella vaga que havien secundat purament i exclusivament per un esperit de solidaritat, es trobaren que els havien tret el torn que havia constituït una de llurs aspiracions. Per altra part es trobaren que enfront d'ells havia nascut una nova entitat, aquella entitat que a vós us sembla una estranyesa que jo digués que havia nascut per una espècie de generació espontània, però que realment és així, perquè va néixer en qüestió d'hores, una entitat afiliada a la U. G. T. i que en aquells moments de lluita en el port no feren altra cosa que substituir a aquells companys en llur treball, i no sé si la Unió Socialista de Catalunya, en el vostre lèxic marxista, teniu alguna paraula que pugui encaixar perfectament la idea d'uns treballadors que, aprofitant-se d'un conflicte, ocupen i usurpen el treball dels altres. Jo no sé si aquest mot existeix en el vostre lèxic marxista; jo solament sé que encara que no s'hi trobi en el lèxic liberal, és una paraula purament vulgar, jo no hi trobo altre qualificatiu que el d'esquirol.

El Sr. FRONJOSA: Com els escamots.

El Sr. BATTESTINI: Que s'han quedat amb el treball dels altres escamots? No hi ha dret a dir això!

(Es produeixen fortes protestes als bancs de la Majoria. Alguns senyors Diputats de Majoria i de Minoria socialista es dirigeixen paraules que no es perceben.)

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Ja en parlarem d'això.

El Sr. PRESIDENT: Jo prego al senyor Fronjosà que reiteradament no interrompi els oradors. *(Continua la confusió.)* Senyors Fronjosà i senyors de la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya, que el senyor Dencàs ha escoltat perfectament tots els encàrrecs que han volgut fer-li durant la interpellació.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: De manera que no era una entitat de llarga tradició en el port. Era una agrupació d'obrers que naixia aprofitant-se d'un conflicte social, i que després d'aquella vaga es trobaren els elements de Sant Pere Pescador amb aquest estat de fet: un, que els havia tret el torn; l'altre, que enfront d'ells trobaven

una nova agrupació obrera, fet anòmal en la seva història de més de quaranta anys, i que des d'aquell moment haurien de partir-se el treball, que ja estava en una crisi profunda. D'on procedien aquells obrers? Tenen els senyors d'Unió Socialista de Catalunya suficients elements per a saber d'on venien tots aquests treballadors. No podien portar-ne més de cinquanta o seixanta, o jo, davant de tots els Diputats d'aquesta Cambra, us reto a demostrar que la major part d'aquests obrers no procedien d'aquella quantitat enorme de gent desvagada, que existeix malauradament a la nostra ciutat, procedent d'activitats diferents, i que anaren a aquell treball atrets per aquella remuneració que era bastant ben pagada al port de Barcelona; acudiren a supplantar aquelles places, inscrivint-se a aquella entitat naixent, i per donar-li una major força i eficàcia la incorporaren a la U. G. T. Plantejat el conflicte en aquesta forma, era indubtable que els elements de Sant Pere Pescador sentissin més de prop la tragèdia, que la sofrissin encara amb una major angoixa; i l'havien de sentir, perquè ja abans de treure'ls el torn es trobaven en vaga un 50 per 100, i si a més d'això els treien el torn i s'incorporaven uns altres a compartir el treball, deixo a la consideració de les VV. SS. si el seu aspecte i el seu esdevenidor no era veritablement tragic. I era lògic que acudissin a les autoritats i que vinguessin a la Generalitat de Catalunya, perquè en aquell moment representava la màxima autoritat a casa nostra, i nosaltres, apartant-nos d'una lluita de classes, no volent saber absolutament res de conflictes ni de rivalitats entre un Sindicat i un altre, de si eren elements de la Confederació que pretenien apoderar-se de l'hegemonia del port, o bé els elements de la U. G. T. els que volien aquesta hegemonia, examinant-ho nosaltres en una forma purament i exclusivament objectiva, ens posàrem al costat d'aquells treballadors, perquè com a catalans, com tot ciutadà, necessitem l'empar de totes les autoritats. I treballàrem al costat d'ells perquè els fos reconegut i s'estructurés de nou un cens que regulés tot el treball de la càrrega i descàrrega i de la característica aquesta de l'estiba i desestiba, i aquestes foren les primeres negociacions que portàrem; ho vaig portar jo personalment en nom d'En Francesc Macià, prop del Governador senyor Anguera de Sojo, i tant devia estar convençut aquest senyor de la veritat i de la justícia que assistia als treballadors de Sant Pere Pescador, que si interessa a les VV. SS. jo tinc aquí documents, i tinc aquí un puntejat fet i dictat pel senyor Anguera de Sojo, on ell dóna unes normes per a la solució del conflicte del port, i aquestes normes per ben poca cosa s'escapen i s'allunyen de les solucions que jo preconitzava en les meves declaracions a *La Humanitat* del dia 25. I deia el senyor Anguera de Sojo que per a arribar a normalitzar la situació era necessària la implantació d'un nou cens de treballadors del port; «en aquest nou cens de treballadors del port jo exclouré tots aquells que quan menys durant dos anys no hagin demostrat llurs activitats portuàries; jo exclouré tots aquells altres que tinguin antecedents penals; jo exclouré tots aquells altres que, per dictamen facultatiu, se'm digui que no tenen aquelles condicions de salubritat degudes per a poder realitzar aquests treballs, perquè jo m'he donat compte, i veig aquests casos i els toco en realitat, que en voler portar al port de Barcelona gent vinguda d'altres activitats, no han

fet més que provocar un estat de pertorbació a l'estat anòmal que ja existia, i, per altra part, que les companyies d'assegurances s'havien vist obligades a augmentar les primes de segur perquè era gent que no tenia la més petita capacitat i especialització en la realització d'aquesta classe de treballs». Marxà el senyor Anguera de Sojo; els seus propòsits, si eren sentits amb bona fe o bé obrava guiat per altres causes, jo no ho analitzaré en aquests moments, però el fet és que passà el senyor Anguera de Sojo i el problema del port de Barcelona quedà entaulat en la mateixa forma.

La solució que momentàniament es donava era que des d'aquell moment els treballs de la càrrega i descàrrega que fins aleshores els havien realitzat els elements de Sant Pere Pescador, des d'aquella data haurien de realitzar-los el 50 per 100 dels elements de Sant Pere Pescador i el 50 per 100 restant els elements de la U. G. T. I si el malestar existia, aquest malestar es va agreujar, perquè es pribava de treball els elements de Sant Pere Pescador. I el que no m'explico, és que vosaltres, que voleu recolzar el Partit Socialista Espanyol i que amb els vostres correligionaris voleu recolzar tota aquesta legislació de treball que té unes orientacions de caràcter internacional, no us hagueu indignat pel fet que ha vulnerat una d'aquestes disposicions de caràcter internacional i que s'ha portat a la pràctica en la legislació dintre d'Espanya, com són els contractes de treball. Sabeu vosaltres perfectament que hi ha una clàusula que estableix que mai es farà un contracte de treball en unes condicions d'inferioritat al contracte normal de treball. I jo us dic i us pregunto, senyors de la Unió Socialista de Catalunya, si no és una vulneració d'aquest principi de caràcter internacional, defensat i acceptat a Espanya, quan heu obligat a una gent que exerceix funcions i activitats portuàries a sotmetre's a contractes de treball molt inferiors al que existia; perquè si aleshores pagava un 25 per 100, avui amb les vostres suggerències paga un 75 per 100.

I ha arribat aquest conflicte fins a l'establiment dels Jurats mixtos de Treball. M'estranya, i no sé com explicar-m'ho, que hagués demanat una interpellació al Conseller de Treball i una interpellació al Conseller Delegat, perquè us digui i expliqui per què no s'entusiasmen amb aquests Jurats mixtos que regeixen dintre de Barcelona. I jo us diré, amics de la Unió Socialista de Catalunya, que jo tampoc sento entusiasmes per aquests organismes; i el que em meravella a mi, i consti que sóc un esperit seré i no em meravello fàcilment de les coses, però en aquest moment sí que em meravello que vosaltres no suposeu aquí perquè els elements de Sant Pere Pescador no es subjecten a les normes que dicten aquests Jurats mixtos. Doncs, en forma breu, us diré la llista de greuges que tenen aquests elements de Sant Pere Pescador, per a dubtar de la sinceritat d'aquests Jurats mixtos. Neixen aquests Jurats mixtos per un Decret, si no recordo malament, de data 23 de maig del 1932, i en establir les divisions en virtut de les quals s'estableixen les accions i es distribueix el treball, aquests Jurats mixtos estableixen una sèrie de seccions; i entre elles hi figura la que és la que dibuixa la característica de la càrrega i descàrrega, i estiba i deses-

tiba, per al treball dintre del vaixell, i deixa alguns altres treballs que per dret consuetudinari eren reconeguts pels antics Comitès paritaris i que venien realitzant els afiliats a la Germandat de Sant Pere Pescador, com és la recepció de mercaderies i lliurament als receptors, i per altra part l'exercir el control d'aquestes mercaderies. En l'apartat I, es crea un nou Jurat mixt encarregat purament i exclusivament del control. Primera interacció: No era prou la tragèdia dels elements de Sant Pere Pescador amb què se'ls hagués tret el torn, no n'hi havia prou amb què s'hagués fet sortir o néixer una rova associació obrera en front d'ells, sinó que se'ls privà d'exercir aquelles funcions de confront i control que fins aleshores havien exercit. Segona interacció dels Jurats mixtos: El fet de fer-se la votació com en els procediments en què havien d'entendre's aquesta representació obrera. Tot seguit va sortir la disposició a la *Gaceta*, i als obrers de Sant Pere Pescador no se'ls donaven facultats electorals, i no se'ls donava perquè ells, com a adscrits a una entitat mutualista, s'apartaven d'aquelles facultats característiques que havia de reunir una entitat per a prendre part a la votació dels Jurats mixtos sense tenir en compte que abans dels Jurats mixtos a ells se'ls havia reconegut drets electorals per a tenir representació dintre dels Comitès paritaris. Però, i aquí ve la anomalia del cas, si realment ells no estaven equiparats dintre dels preceptes legals per a tenir representació, fins es feien forts per anar a la votació i l'haurien guanyada perquè eren mil dos-cents i els de la U. G. T. tan sols eren vuit-cents. No se'ls varen reconèixer drets legals, però se'ls va dir que si volien representar-se, se'ls concedirien per parts iguals a l'altra representació obrera que havia de figurar en els Jurats mixtos. I jo puc citar el testimoni del Ministre de Treball, senyor Largo Caballero, i la representació seva a Barcelona del Delegat de Treball, senyor Pio López, que em varen dir a mi personalment que la solució d'aquest conflicte jo la tenia a les mans, en forma que aconsellés als elements de Sant Pere Pescador que no anessin a la lluita i que s'avinguessin a acceptar aquest porcentage de dos representants al costat d'altres dos representants obrers; la solució fóra aquesta. I si els elements de Sant Pere Pescador insistien en anar a la votació com ells volien, que no se'ls donés cap representació en els Jurats mixtos. Per aquestes circumstàncies, jo deixo a la consideració de les VV. SS., senyors Diputats de la Unió Socialista de Catalunya, el que diguin amb quin entusiasme poden veure i poden sentir per aquests Jurats mixtos que els ha fet estar en minoria dintre dels Jurats mixtos constituïts per quatre elements patronals, dos de la U. G. T. i dos de Sant Pere Pescador, o sigui, sis vots dels altres en contra de dos d'ells. (*Rumors en la Minoria socialista.*) Prou sé que podreu dir-me que els elements obrers poden entendre's perfectament quan de conflictes de treball es tracta; però jo us diré que ben poca és la confiança que poden sentir els elements de Sant Pere Pescador en un organisme que neix i actua sota el caliu de la patronal, afavorint un moviment de vagà, vivint sota del braser dels elements de la T. O. M. S. A. Jo no sé quina confiança poden inspirar els Jurats mixtos a aquests obrers de la càrrega i descàrrega.

Però hi ha encara una altra qüestió que em causa encara més sorpresa, i és la que fa refe-

rència al torn. Sí; el torn és un qüestió, en el fons, d'organització, de distribució de treball, que pot en definitiva ésser de la competència de tots els elements interessats; però el que no m'explico és que sobre aquesta matèria opinin elements que no els interessa perquè no hi han de tenir la més petita intervenció en les seves funcions, i, no obstant, els representants de la U. G. T. fan causa comú amb els elements de la T. O. M. S. A.

El Sr. FRONJOSA: Sabeu molt.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Em direu que no, però jo no he de fer més que llegir un manifest que ahir, amb una profusió extraordinària, es repartia a Barcelona, signat pel senyor Trilles, i que entre moltes coses referint-se al torn diu textualment: «El turno, hemos dicho ya nosotros muchas veces y hoy lo repetimos hoy, es cosa que no nos asusta, puesto que estamos convencidos que ha de llegar el momento que se establezca, pero esto será cuando los representantes de los obreros del Montepío de San Pedro Pescador tengan la fuerza y autoridad moral necesaria para hacer que el obrero afiliado sepa cuál es su misión durante su permanencia en el trabajo y pueda hacer desaparecer esa anarquía que impera en su organización, ya que sus dirigentes aconsejan el profesionalismo de mutuas, el poco rendimiento del trabajo, la falta de respeto a los dirigentes en el trabajo, tal como venía sucediendo desde el advenimiento de la República y esto dió motivo a que la Federación de Entidades Obreras saliera al paso.» I això és una qüestió, amics meus, que escau bé a una entitat patronal, però el que no comprenc és que escaigui bé a una representació obrera per un afer que no li interessa.

I això no fa més que demostrar que no hi ha hagut solució de continuïtat entre aquella secció de càrrega i descàrrega i no s'havia d'emprar el mot d'esquirols que no escau a una representació obrera.

En l'organització del treball poden posar-se enfront dues organitzacions: la lliure contractació del treball i el torn forçós. La lliure contractació del treball dóna arguments als elements patronals i la primera impressió produeix l'efecte que ha de permetre la selecció dels obrers més capaços, la selecció dels obrers que donin una major quantitat de treball i de rendiment i que això en el fons afavorirà el port de Barcelona. Però si analitzem aquesta afirmació dels elements patronals, veurem la poca importància que té, perquè cal fixar-se també en la mena i en la quantitat d'aquest treball que en el port es realitza, treball que neix i mor en una mateixa secció, però que tractant-se de la càrrega i de la descàrrega d'un vaixell, es veu que és una funció que pot durar dos, tres o quatre dies, i que el pot realitzar un petit equip d'obrers i, per tant, no resulta certa la minva o la disminució del treball per la senzilla raó que no hi ha solució de continuïtat, sinó una unitat de treball perfecte.

Hi ha una altra raó per a allegar els elements patronals, i és que els obrers que han de treballar no donarien el rendiment necessari i això re-

percutiria en l'economia del port. Parlant dels elements de la T. O. M. S. A. es feia notar que era precis establir uns preceptes per virtut dels quals s'allunyava els obrers que no donessin el rendiment necessari i podien prendre's garanties que el mateix interessaven a l'element patronal que a l'obrer, per tal de beneficiar l'economia del port de Barcelona, tan flagellada. En canvi, amb la lliure contractació del treball és possible que un individu porti al final de la seva tasca un millor jornal a casa seva — jornal ja elevat al port de Barcelona — i l'obrer s'avenia a aquella interpretació abusiva del reglament de treball i silenciava qualsevol cas que en aquest sentit pogués haver-hi. Un cas pràctic d'això va posar-se de manifest amb motiu de portar jo allà al senyor Anguera de Sojo i que va determinar l'aplicació d'unes sancions. En el torn forçós no és possible aquesta interpretació abusiva. Hi ha encara una altra raó superior i que jo en diria d'esperit liberal. D'esperit de solidaritat humana. El liberalisme no està en la contractació del treball, sinó en exaltar el màxim de la llibertat humana, però no pas perquè segueixi viarany desplaçats. Als homes cal donar-los la màxima llibertat, però també cal que tinguin la màxima solidaritat, i en aquest esperit de solidaritat rau l'essència del torn forçós, que no admet preferències, sinó que amb una distribució equitativa permet als obrers portar a casa seva un lícit guany. Hi ha el tercer aspecte, que jo assenyalava en les meves solucions i que no ha estat tocat, no obstant haver-se censurat amb les declaracions de Desideri Trilles. La crisi del port de Barcelona té dues causes: Una, d'origen extern, motivada per una crisi econòmica mundial. En aquest aspecte, Catalunya avui comença un període en el qual podrà intervenir, ja que fins ara nosaltres no hem tingut cap participació. Catalunya podrà intervenir-hi fent reviure poc a poc i a mesura que aconseguixi les seves llibertats del Poder central aquella antiga tradició de la marina catalana, en la qual la mar no era pas una barrera sinó que constituïa el mitjà per a l'intercanvi entre l'Orient i Catalunya, i quan dissortadament nosaltres perdérem els nostres reis i vingueren els reis de raça estrangera, no sapigueren interpretar aquesta tradició i posant-se en la seva política d'esquena a la mar Mediterrània va venir el seu decandiment, sobretot després d'aquella cèlebre batalla de Lepant, en què plena la mar de pirates turcs paralitzaven el nostre comerç. Avui per avui, no pot assolir això el nostre poble perquè, per a aconseguir-ho, es necessita una plena sobirania que permeti començar una política de cara a la mar i fer renèixer les gestes antigues.

Hi ha també una altra circumstància, i aquesta és el preu excessiu de les tarifes que avui regeixen al nostre port; i una altra els impostos que varen ésser posats per la gent de l'època de la Dictadura amb motiu de la Junta d'Embelliment i Aquaretament de la nostra ciutat. Tot això fa que el nostre port sigui un dels més cars d'Europa, la qual cosa ens perjudica profundament perquè la seva característica és la de la importació, i a pocs quilòmetres de casa nostra tenim altres llocs que absorbeixen aquesta activitat

econòmica. I la causa està també, precisament, al costat del vostres amics de la T. O. M. S. A....

El Sr. COMORERA (*posant-se dret*): Senyor President, en faig una qüestió...

El Sr. PRESIDENT: No hi ha més qüestió que la de dirigir el debat aquesta Presidència.

El Sr. COMORERA: En faig una qüestió...

El Sr. PRESIDENT: No hi ha qüestions amb la Presidència, i prego al senyor Dencàs que continuï en l'ús de la paraula.

El Sr. COMORERA: És que no poden fer-se manifestacions d'aquesta naturalesa.

(*El senyor Fronjosà dirigeix també paraules al senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social, que no se senten. Hi ha un moment de confusió, que la Presidència talla enèrgicament.*)

El Sr. PRESIDENT: Senyor Comorera i senyor Fronjosà. Ordre. Ordre, senyors Diputats. Tingui la bondat d'asseure's el senyor Comorera. L'allusió que ha fet el senyor Dencàs és perfectament parlamentària. He sentit des de la Presidència al·lusions més crues i fortes de la V. S. contra tots els sectors de la Cambra. Segueixi el senyor Dencàs. Mentre ocupi la Presidència amb la confiança de la Cambra, dirigirà els debats la Presidència. (*Molt bé, molt bé, i aplaudiments en la Majoria.*)

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Les tarifes excessives de la T. O. M. S. A. han motivat també aquests preus excessius del port de Barcelona, i dic això perquè amb xifres als dits ho puc demostrar esperant la rectificació del senyor Comorera. Prenguem, per exemple, qualsevol matèria del port de Barcelona. És igual que sigui carbó, mineral o cotó. Prenent, per exemple, el cotó, es veurà que l'operació de descàrrega d'un vaixell carregat de bales de cotó, que contingui unes vuit-centes paques, es pot descarregar en vint-i-quatre hores i en la dita descàrrega s'efectuen dues menes d'operacions que no hi ha cap necessitat d'explicar a la Cambra perquè de tothom són conegudes. Una d'elles és l'estiba i la instal·lació de les mercaderies a bord, i l'altra és el lliurament de les mercaderies al costat del vaixell. I en aquestes operacions d'estiba i desestiba d'aquestes paques de cotó sobre el vaixell hi intervenen quatre homes dintre de la bodega. No n'hi poden intervenir més perquè materialment no n'hi caben més. Hi ha, segons les darreres disposicions de la Llei del Treball, algunes primes que s'han d'aplicar, i resulta que el jornal que guanya cada obrer del port de Barcelona és de 24'10 ptes.; de manera que essent quatre obrers, fan un total de 96'40 ptes. Hi intervenen després set obrers més a coberta, que són els encarregats de rebre aquestes mercaderies i donar-les pel costat del vaixell a la gent del moll i lliurar-les als seus receptors. I en aquesta operació aquests set obrers, a 24'10 pessetes, sumen pessetes 168'70. Total, 265'10 pessetes. Ve després l'operació de lliurament d'aquestes mercaderies al receptor, o sigui la que es realitza a ple moll, i en aquesta operació hi intervenen tres carretilles elèctriques, a 45 pessetes, 135 pessetes; dos homes al costat del vaixell, a 24'10 pessetes de jornal, 48'20 pessetes; quatre homes a descarregar aquestes carretilles, a 24'10 pessetes, 96'40

pessetes; gratificació que és consuetut donar en les coses del port, 5 pessetes. Total, 248 pessetes, que sumades a les 265 restants d'aquestes operacions de coberta, fan 549'70 pessetes, que és el cost de la mà d'obra i descàrrega d'una bodega de cotó de vuit-centes paques. I si hom té en compte que existeixen en el vaixell tres bodegues, aquests equips d'operaris, per tant, cal multiplicar-los per tres, i si hom té en compte a més que per la descàrrega total d'un vaixell carregat de cotó es necessiten quatre dies, tindrem, en xifres rodones, de què el benefici net per bodega que obtenen els capatassos, o sigui els elements de la «Tomsa», és de 650'30 pessetes, que l'obtenen en la forma següent: Operació de desestiba de vuit-centes paques: cobren al perceptor de les mercaderies 30 cèntims per paca, en total 240 pessetes; per l'operació del lliurament al receptor cobren 1'20 pessetes per bala de cotó, o sigui, en xifres rodones, 960 pessetes; total, 1,200 pessetes; 1,200 pessetes que es resten del preu de la mà d'obra i tenim un benefici net per bodega de 650 pessetes; benefici net que es multiplica per tres, que són les bodegues que hi ha en un vaixell, i després per quatre, que són els dies que dura l'operació de descàrrega d'un vaixell de cotó, i ens dona l'enorme quantitat de 10,404'80 pessetes, que són els beneficis que realitzen els elements patronals de la T. O. M. S. A. en la descàrrega d'un vaixell carregat de cotó.

En les fileres d'enfront (*Alludeix als senyors Diputats de Lliga Catalana.*) hi ha persones especialitzades en qüestions i matèries de finances, i jo els diria si ells saben si a Catalunya, si a Barcelona existeix un negoci més sanejat que aquest, perquè cal tenir en compte que en aquestes operacions no hi ha el més petit risc, ni experiència personal, ni tan sols hi ha l'haver d'exposar un capital per a poder realitzar aquest negoci; si saben ells, si a Barcelona o a dintre de Catalunya existeix un altre negoci tan sanejat, que sense la més petita quantitat de risc, sense capacitat, sense capital, en quatre dies, la descàrrega d'un vaixell de cotó dona la bonica xifra de 10,400 pessetes i escaig...

El Sr. RUIZ I PONSETÍ: I tot això demostra que nosaltres som aliats a la T. O. M. S. A.?

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Permeti'm un moment, que ja hi arribarem; un xic de calma. La V. S. és persona calmosa i suposo que una vegada més farà honor als seus mèrits.

Això mateix que dic del cotó, podríem dir d'altres mercaderies que es descarreguen en el port de Barcelona. I no solament són aquests guanys, sinó que aquestes mercaderies, quan els elements patronals les tenen en el moll, les magatzemen, les cobreixen amb unes lones, i aquestes mercaderies, quan ells les facturen als seus receptors, els cobren la guàrdia que han posat, que amb un o dos homes cobreixen la totalitat de la guàrdia, i si hi ha deu o dotze cases comercials a Barcelona, a cada una d'elles els hi facturen l'import d'aquesta guàrdia, com facturen també l'import d'aquestes lones amb les quals cobreixen la totalitat de les mercaderies. I no n'hi ha prou amb aquests guanys, sinó que es paga un tribut a la Junta d'Obres del Port. La Junta d'Obres del Port cobra per vaixell atracat en els seus molls una quantitat per

metre lineal, quantitat que és de 30 cèntims per metre lineal veritat del vaixell; i els elements patronals de la T. O. M. S. A. ho cobren als receptors d'aquestes mercaderies, facturant-los-hi aquesta mateixa quantitat de 30 cèntims, però per metre quadrat del volum de les mercaderies descarregades. No hi ha més que veure en petites xifres el volum que això representa. Jo recordo, per haver estat representant en la Junta d'Obres del Port, que quan es parlava de la liquidació del Pressupost i es buscaven nous ingressos deien: nivellarem aquest Pressupost — entre una sèrie de partides que ells portaven —, el nivellarem només amb aquestes quantitats que avui els elements de la T. O. M. S. A. cobren als comerciants de Barcelona, o sigui els receptors d'aquestes mercaderies, aquestes quantitats de metres cúbics que nosaltres només cobrem en metres lineals, sense posar un nou impost, sinó que és una cosa que ja de temps ve pagant el comerç i la indústria de Barcelona, ja que en facturar en nom nostre ho cobrariem nosaltres; i això representava la xifra gran de 700,000 pessetes a l'any.

I em direu: ¿Quina relació té amb totes aquestes coses la Unió Socialista? Doncs ara bé. La relació que té amb les VV. SS. (*S'adreça als bancs de la Minoria socialista.*) és que no fa gaire temps que a la Junta d'Obres del Port de Barcelona vàreu demanar — perquè caducava el termini de vigència d'aquestes tarifes abusives que regien en el port de Barcelona — vàreu demanar que s'obris un nou concurs. En aquest concurs va presentar-se l'entitat de Sant Pere Pescador amb unes tarifes reduïdíssimes, tant, que automàticament baixaria aquest cost excessiu del port de Barcelona, i no solament es beneficiarien els obrers perquè hi hauria major quantitat de treball, sinó perquè beneficiaria la indústria i el comerç de Barcelona. En aquestes tarifes, volent actuar de sorpresa els elements de la T. O. M. S. A., posant la signatura la Unió General de Treballadors i recolzats per l'organisme de la Unió General de Treballadors, sense voler passar per aquest precepte legal, anàveu en comissió, volent explotar la influència que teníeu en les altes esferes del Govern, i per sorpresa al Ministre de la Governació li volíeu arrancar per decret la concessió d'aquestes noves tarifes; en aquestes tarifes hi havia posat el vostre segell, però que era inspirat per la T. O. M. S. A.; hi havia mercaderies que havien estat gravades i augmentades en un 25 per 100 del seu cost, que hauria estat la desfeta, no solament del port de Barcelona, sinó de tot el comerç i de tota la indústria catalana. Aquesta maniobra no va reeixir, i si no hagués estat perquè també indirectament els elements econòmics de Barcelona van evolucionar, avui, per sorpresa, per decret, s'haurien donat aquestes tarifes que haurien estat una vergonya per al port de Barcelona.

I anem al darrer extrem; darrer extrem en què jo vull aprofitar aquesta avinentesa perquè realment pot semblar un contrasentit de què nosaltres, favorables a la Germandat de Sant Pere Pescador, examinant la qüestió des d'un punt de mira objectiu, allunyant-se d'aquestes lluites que a vosaltres us inquieten, de predomini d'un Sindicat o altre, que per a nosaltres no té el més petit interès, sinó des d'un punt de mira econòmic d'interès del port de Barcelona i de l'economia general. (*El senyor Fronjosà fa una interrupció que no es percep clarament pels taquígrafs.*) Si de

cas, amic Fronjosà, serà amb els vots que votaren a la V. S. i que per aquests vots avui s'asseu en aquests bancs. (*El senyor Fronjosà replica amb unes paraules que no s'entenen clarament.*) Doncs bé; calia tenir en compte el següent: nosaltres, defensors d'aquestes aspiracions de la Junta del Port de Barcelona; però nosaltres, automàticament, veiem plantejar una vaga a Barcelona i calia situar-nos en els precedents i antecedents d'aquesta vaga. Aquesta vaga s'iniciava en uns moments de fallida col·lectiva, s'iniciava en uns moments que havien anat seguits d'una sèrie d'atemptats a mà armada; havien anat seguits d'una sèrie d'assassinats d'elements obrers pels carrers de Barcelona, assassinats i atracaments que quedaven en la més gran impunitat, que semblava talment que els que exercien la funció governativa se'n desentenguessin, que semblava en aquests moments de crisi que viu el nostre poble, en aquests moments de traspàs de serveis, l'atenció d'aquestes autoritats, lligades al Govern Central, no mostraven la màxima atenció a les coses de casa nostra. I en aquest moment de fallida col·lectiva, i — perquè no dir-ho pel seu mot veritat? — de cobardia ciutadana, aprofitant el moment més oportú, els elements de la Fai, que no hem defensat mai, ho hem demostrat sortint al carrer desafiant totes aquestes coses, aquests elements, perquè sabien que era el moment més oportú van a una vaga recolzant-se en una cosa justa, però amb uns altres designis. I aquests designis nosaltres els hem llegit a través dels articles de *Solidaridad Obrera*, i els hem vist a través dels fullets distribuïts pels carrers de Barcelona i a través de la sèrie de mitings, i el que volien no era altra cosa que una revolució social, que això no ens espantaria si a sota no hi hagués la destrucció de l'economia catalana, i per això hem reaccionat amb tota la força, perquè per damunt de les exigències i dels interessos de Partit hi ha l'interès i l'amor que tenim a les coses de Catalunya.

El Sr. FRONJOSÀ: Demano per parlar.

El Sr. CONSELLER de Sanitat: I es planteja la vaga en aquestes circumstàncies i obtenia un èxit inicial que obligava a parar tot l'element rodat de Barcelona; paraven els tramvies, paraven els auto-òmnibus i es donava a la nostra ciutat aquella sensació d'aplanament que no solament repercuteix en els ciutadans, sinó en les autoritats. I llavors nosaltres, les joventuts d'un Partit, no hem tingut ni un moment d'esquípol de llançar-nos al carrer i contribuir amb el nostre gest a l'aixecament de l'esperit ciutadà, i aquell gest de la nostra joventut, impremeditat, no cercant les conseqüències ni els futurs guanys polítics que en puguin derivar-se, fa fracassar aquella vaga tot just iniciada. I nosaltres ens en sentim orgullosos i el que ens reca és la comparança que ens hagi pogut fer amb els vostres correligionaris del port de Barcelona, que no se'ns pot donar el nom d'esquírols; esquírols són els que un cop finida la vaga continuen al treball, absorbint el treball del que per una qüestió ideològica s'han llançat a una lluita. Però no se'ls pot dir esquírols a les joventuts d'Esquerra d'Estat Català que es llançaren al carrer a normalitzar la situació de Barcelona i que un cop aconseguit i un cop finida la vaga s'incorporen a la seva tasca normal sense que ni un escamot hagi percebut i pesseta ni hagi quedat col·locat com els vostres correligionaris al port de Barcelona.

I res més. Era tot quant jo volia afirmar. Per un costat, al costat de les reivindicacions de Sant Pere Pescador perquè les conceptuem justes, apartats d'aquesta lluita de caràcter sindical, sou vosaltres que les refuseu, sou vosaltres que demostrareu si la raó està en el vostre costat si el dia que us fallin els suports del poder d'Espanya conservareu aquesta disposició que teniu. Nosaltres ens colloquem al marge de la lluita, entre la Unió General i la Confederació Nacional del Treball. Per damunt d'uns i d'altres hi ha la nostra ajuda, que sempre prestarem a la classe treballadora de Catalunya; per damunt d'uns i altres hi ha el nostre amor a Catalunya, i aquest gest que vosaltres heu qualificat en aquesta forma el repetiríem cent voltes si cent voltes calgués. En això ens ha preocupat molt poc ni la nostra seguretat personal, amenaçada per aquesta gent, ni tan sols les repercussions polítiques que pugui tenir pel nostre Partit, perquè per damunt de tot som gent que estimem la nostra pàtria catalana. I dono per finida la meua intervenció en aquesta matèria. No voldria que se'ns donés interpretació diferent, que se'ns presentés com a esquiroles, enfront dels elements obrers, ni tan sols contra la gent de la Confederació del Treball: només enfront de la Fai, no sentimentalment ni ideològica, que li respectarem, sinó perquè conceptuem que són uns elements que no tenen altra finalitat sinó desfer l'economia de la pàtria catalana. (*Aplaudiments en la Majoria.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Treball.

El Sr. CONSELLER de Treball: No creia que hi pogués intervenir, perquè precisament quan ha començat, el senyor Comorera ha indicat que la interpellació anava directament al senyor Conseller de Sanitat per les seves manifestacions. Després, el senyor Comorera, com que ha parlat del Jurats mixtos, naturalment m'ha alludit a mi i ha plantejat el problema de què farem una vegada tinguem el traspàs de serveis amb els Jurats mixtos. Li he de dir que ens atendrem al que diu l'Estatut i complirem allò que obtindrem indubtablement fent valer tots els nostres drets i aportant en l'aplicació de les lleis indubtablement el nostre criteri i el nostre esperit. Respecte els Jurats mixtos, no obstant, jo voldria fer una petita declaració sense voler entrar a fons en la discussió dels mateixos, i és que indubtablement crec que no ens poden entusiasmar en general en la defensa dels Jurats mixtos tal com es manifesten avui. No em seria gens difícil recordar manifestacions de les VV. SS. contràries a aquests organismes des d'un aspecte general. Jo, com que el senyor Conseller de Sanitat ja ha explicat tot el que el senyor Comorera en la seva interpellació li preguntava, crec que no he de dir res més i no he de dir res més encara per un altre motiu que és força interessant, i és que en la vaga aquesta del port, jo hi vinc intervenint fa uns dies procurant cercar una solució, i trobant-me en aquest cas, crec que seria una manca de correcció i àdhuc una imprudència que fes manifestacions en aquest sentit.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Comorera, per a rectificar.

El Sr. COMORERA: No vol parlar el senyor Conseller Delegat?

El Sr. CONSELLER DELEGAT: El senyor Casals ha parlat en nom del Govern. Com a Conseller de Treball tenia la representació del Govern; ratifico les seves paraules.

El Sr. COMORERA: Abans de passar a la rectificació he d'agrair al senyor Casals el to categòric de les seves paraules i la seva prova de discreció que ha sabut donar a la Cambra; crec que és així com els homes de Govern han de tractar problemes d'aquesta naturalesa, perquè quan s'estan cercant solucions a conflictes que poden pertorbar tota l'economia no de Barcelona, sinó de Catalunya, quan es volen cercar solucions, cap home de Govern ha d'adoptar la tàctica d'inferir greuges que no es poden oblidar a algunes de les parts que forçosament han d'intervenir en la solució si ha d'ésser amistosa.

El senyor Dencàs ha fet un discurs que no és en realitat una contestació al meu discurs. Ha vingut amb un discurs, no calculant el que podria afirmar, sinó un discurs que no és res més que un comentari llarg de les seves declaracions a *La Humanitat*. Hi ha qüestions que jo no he tractat; hi ha qüestions que jo entenc que no hi tenen res a fer en el motiu d'aquesta interpellació. No és que defugi cap ocasió en cap classe de terreny. M'interessa abans d'entrar en altres matèries aclarir la nostra situació, que el senyor Dencàs, volent fer ús d'una agresivitat que no li escau i que no ha arribat allà on volia que arribés, ha dit sistemàticament: «Vosaltres; els amics de la T. O. M. S. A.; vosaltres que heu fet això; vosaltres que heu fet allò...» com si nosaltres, els de la Minoria socialista, fóssim en realitat els representants aquí al Parlament de la Unió General de Treballadors i del Partit Socialista Obrer Espanyol. I sobre això vull dir dues paraules, i és que nosaltres no som la Unió General de Treballadors, i és que nosaltres no som el Partit Socialista Obrer Espanyol. El que hi ha són unes tramitacions d'unificació socialista a Catalunya que encara no han acabat, i això vol dir que mentre aquestes no acabin, nosaltres som aquí els que hem estat sempre, sense cap, absolutament cap, variació. De manera que nosaltres aquí no defensem ni a la Unió General de Treballadors, ni defensem al Partit Socialista Obrer Espanyol. Hem plantejat una qüestió per creure que un home de govern no té el dret de parlar com ha parlat el senyor Dencàs a *La Humanitat*, i molt menys com ha parlat aquí en aquest saló; és aquesta la qüestió fonamental que nosaltres hem plantejat en aquesta interpellació. De manera que tot això de la T. O. M. S. A., el senyor Dencàs farà el favor de quedar-se-ho pel seu ús personal, perquè això a nosaltres no ens interessa.

El senyor Dencàs, naturalment, ha passat totalment per alt tota la primera part de la meua intervenció, precisament aquella part en la qual jo he dit les coses que havia de dir per a demostrar que un Conseller de la Generalitat no tenia el dret a tractar d'esquiroles a ningú, perquè si anem a qualificar, senyor Dencàs, i treiem mots en aquest ordre, mots que són perillosos i contagiosos, aleshores jo li podria dir, ja que ell ens ha dit esquiroles de la Unió General de Treballadors, sense que siguem esquiroles, ni siguem de la Unió

General de Treballadors, jo podria dir-vos, que també, recollint veus del carrer, o esperits de venjança, que a vós us diuen general, no com a nosaltres, sinó general d'esquirols. Jo no us ho dic; però recollint veus del carrer, jo us podria contestar d'aquesta manera cosa que no faré, perquè jo no sóc Conseller i en canvi tinc un alt concepte de la meua responsabilitat...

El Sr. ESPANYA: Sí, però ja ho ha dit.

El Sr. COMORERA: Jo he dit el que diuen, i dic que jo no ho diré, que és molt dir.

Ha parlat de qüestions tècniques i ens ha parlat entre altres coses del torn. S'hauran fixat els senyors Diputats que jo en la meua intervenció no m'he referit per a res a les qüestions tècniques que poden intervenir en la recerca d'una solució possible. Són aquestes qüestions netament opinables. Uns poden opinar que el torn és la solució que deia el senyor Dencàs; altres poden opinar que fora del torn també es pot trobar una solució. El senyor Dencàs ha fet una mena d'homilia sentimental entorn d'aquesta qüestió tècnica del torn i ha volgut suposar que els homes que aquí ni l'hem defensada ni l'hem combatuda, no tenim gens de cor en el pit ni ens planyem de la situació de la gent que no té gens ni mica de treball. Jo he de dir al senyor Dencàs que tot aquest sentimentalisme se'l pot ben guardar, perquè contra el torn hi ha el subsidi de l'atur forçós. No vol dir que la gent que no sigui amiga del torn sigui per això mateix partidària de què el què no treballa es mori de gana. La mateixa Federació del Port té organitzat un servei de subsidi d'atur forçós; la mateixa Federació del Port, en totes les seves característiques, està avui pagant jornals de 5 i de 7 pessetes a centenars de jubilats, de companys ja vells, que tota la seva vida se l'han passat en el port i en totes les característiques s'ha organitzat la caixa d'atur forçós. Algunes vegades ha pagat ja la quantitat acordada, i altres, dintre de pocs mesos, començaran a cobrar. Unes característiques han arribat a establir un límit de 54 pessetes setmanals, el que vol dir que si un company del port no arriba durant la setmana a aquest jornal de 54 pessetes, aleshores la caixa de la secció li cobreix la diferència i si un company del port no ha treballat en tota la setmana aleshores la caixa de la secció de la Federació li paga aquestes 54 pessetes, que és el tipus comú gairebé a totes les característiques de la Federació del Port.

Vull dir aleshores que aquesta no és una qüestió sentimental, sinó una qüestió purament tècnica. Uns poden pensar del torn que el torn tècnicament és millor; altres poden pensar que el sistema de contractació com es fa avui, resguardat per un sistema de subsidi d'atur forçós, pot donar també resultat; però ni una posició, ni l'altra posició pot autoritzar ningú per a acusar a altre d'inhumà, i sobretot de còmplice de la Federació.

Ha parlat d'un altre problema de caràcter tècnic al qual jo m'he referit de passada i he donat la meua opinió: el problema dels capatassos. Jo he dit en la meua intervenció, d'una manera lleugera, que els capatassos són la gent que sobra al port i que s'hauran d'eliminar un dia

o altre. Això ho he dit abans i ho reafirmo ara, i com jo no hi haurà cap home que tingui una mica de sentit comú i que conegui una mica només la vida i la tècnica del port de Barcelona, que pugui sostenir el contrari. El capatàs és l'enemic del treballador i el paràsit del nostre port. Amb això, d'acord; hi estaran tots d'acord, els de la Federació i els demés.

Ha plantejat una altra qüestió, purament tècnica, que és el cost del port de Barcelona. Evidentment tothom sap que el port de Barcelona és un dels més cars del món; però en la recerca de les causes que ha anat a fer el senyor Dencàs, s'ha oblidat de la causa fonamental. La causa fonamental no és que es tornin a posar allà les Drassanes, perquè en un moment en què els vaixells del món es podreixen als ports per manca de feina, construir aquí vaixells per a l'orgull patriòtic, no fóra cap negoci per al port ni per a Catalunya. La causa fonamental és una altra; la causa fonamental és la manca de mecanització del port de Barcelona. Aquí està el punt cabdal de la qüestió. Llegiu els estudis tècnics dels homes entesos que han estudiat aquestes qüestions del port de Barcelona, llegiu les comparacions estadístiques de la mà d'obra que empra el port de Barcelona i tota la mecànica del mateix relacionada amb qualsevol port de la seva categoria o d'inferior categoria dels països civilitzats del món, i trobareu que la mecànica del port de Barcelona és infima i que aquesta manca de mecanització cal atribuir una de les causes principals de l'encariment del treball al nostre port.

Això, ajuntat amb el parasitisme dels capatassos fa sens dubte que qualsevol port de la Península espanyola pugui estar en condicions de competir millor amb el port de Barcelona.

Ens ha dit el senyor Dencàs — fent una acusació de caràcter catastròfic a aquesta Minoria — que nosaltres hem intervingut perquè fos negat a la Germandat de Sant Pere Pescador el monopoli de l'exportació del port. Jo he de dir al senyor Dencàs que com que jo no sóc de la T. O. M. S. A. ni sóc tampoc de la Unió General de Treballadors, íntimament aquesta qüestió no la conec; el que jo conec és una altra cosa, i és que, durant la Dictadura, el Comte de Guadalhorce, crec que era comte... (*Adreçant-se a la Minoria de Lliga Catalana.*)

Diversos Srs. DIPUTATS de la Minoria de Lliga Catalana: Això vosaltres ho sabreu. (*Rialles.*)

El Sr. PRESIDENT: En aquestes coses d'heraldica...

El Sr. COMORERA: No és el meu fort. El Comte de Guadalhorce va projectar el monopoli de tots els ports espanyols, no el de Barcelona, sinó el de tots els ports espanyols. Hagués estat un dels altres famosos negocis de segell dictatorial, tipus Telèfons i altres. Contra aquesta intentona del Ministre de la Dictadura es varen aixecar totes les organitzacions obreres dels ports de Catalunya i d'Espanya, i en representació de totes elles hi hagué un Congrés a Sevilla, i es féu una visita col·lectiva o oficial a aquest bon senyor que va tenir aquella idea lluminosa, i gràcies a l'ofensiva d'aquesta gent que veia el perill

que queia sobre ells amb un monopoli del treball en tots els ports d'Espanya, aquella idea no va poder prosperar, i el que sé és que, en aquell gran moviment de protesta contra el monopoli en tots els ports d'Espanya, únicament hi mancà una entitat, que fou precisament el «Montepío de San Pedro Pescador».

Un dels punts que ha tocat el senyor Dencàs és el del monopoli que exercia el «Montepío» en la seva característica. Justament aquell monopoli és la comprovació d'allò que jo he dit en tota la primera part del meu discurs, i és que els socis del «Montepío de San Pedro Pescador», del «Real Montepío de San Pedro Pescador», valent-se d'una situació de privilegi, durant la Monarquia i especialment sota la Dictadura, pogueren conservar aquest monopoli abusiu i cobrar — ho dic i ho repeteixo i prego que se'm desmenteixi si no és veritat —, cobrar quotes d'entrada de fins 500 pessetes a obrers que necessitaven treballar per viure. S'ha esgarriat el senyor Dencàs, cosa estranya en ell perquè és un home d'una mentalitat molt anarquitzant, és un Ministre anàrquic.

El Sr. PRESIDENT : Segurament ho diu en tons perfectament parlamentaris.

El Sr. COMORERA : S'ha pogut desprendre de tot el seu discurs — i el senyor Pi i Sunyer somriu i em dona la raó — que és absolutament anarquista.

El Sr. CONSELLER DELEGAT : No interpreta el meu somriure, senyor Comorera; no, de cap manera.

El Sr. COMORERA : S'ha esgarriat el senyor Dencàs d'una afirmació que ha fet el nostre amic Trilles en una fulla que s'ha fet i s'ha repartit. El fet que s'hagi repartit un full, al senyor Dencàs no ha de molestar-lo, perquè abans també amics d'ell repartiren, precisament, un altre full, reproduint el seu article; vol dir que esteu d'igual a igual. Però s'estranyava d'una afirmació del senyor Trilles, en la qual deia : «Molt bé, d'acord, però el torn exigeix disciplina, competència i voluntat de treball.» «Heus ací la prova de què vosaltres sou amics de la T. O. M. S. A. perquè voleu que els obrers treballin.» No, senyor Dencàs, nosaltres recollim aquesta afirmació del ciutadà Trilles i ens la fem nostra amb tot l'orgull, perquè precisament si hi ha alguna cosa que ens diferencia dels faistes i de vosaltres, és aquesta apreciació del treball humà, i és que nosaltres no som pas catastròfics. No creiem pas, com els faistes i com vosaltres, que la caiguda de la producció ens portés a la revolució; no crec pas que la misèria general del treballador sigui un factor revolucionari; nosaltres creiem una altra cosa, i és que els obrers han de mantenir el nivell de la producció si no volen caure primer en la degradació de la misèria col·lectiva, i segon en la degradació moral dels homes sotmesos a necessitats primàries, i tercer la submissió política a una casta enemiga qualsevol; i és aquesta caiguda de la producció, l'escampar-se aquesta psicologia dels treballadors, quan es planta la primera pedra d'un edifici feixista. Nosaltres volem que els treballadors treballin, naturalment, perquè són els creadors de la riquesa i quant més treballin essent respectats en llurs drets, més riqueses hi haurà

per la col·lectivitat i millors condicions podran ells aconseguir, i millors garanties de llibertat i de benestar podran assolir, i millors condicions podran oferir als propis companys i a la pròpia llar, i estaran sempre en condicions d'assolir estats superiors de civilització. L'acusació que el senyor Dencàs ens fa d'ésser aliats dels capatassos de la T. O. M. S. A. perquè hem dit que el torn exigeix com primera condició disciplina de treball, voluntat i productivitat mitjana, ho sostenim perquè no som anarquistes com vosaltres.

I ha parlat de la vaga general. Nosaltres, homes de classe, l'hem combatuda, l'hem combatuda per absurda i per criminal, l'hem combatuda per entendre, i encara entenem, i ho afirmem i ho afirmarem encara que passin altres coses, que els promotors d'aquella vaga, que els leaders d'aquella vaga són provocadors de la reacció, que estan a sou de la reacció, que en l'ombra estan preparant l'ambient psicològic morbós que justifiqui qualsevol acte d'un «mandón» de torn. Nosaltres l'hem combatuda aquella vaga, evidentment, i la tornariem a combatre, però el que us asseguro és que els treballadors, quan estan organitzats sindicalment, no aniran mai a fer allò que feren els vostres escamots. I és que vós, un home que no teniu una consciència de classe, una mentalitat de classe i una educació de classe, que esteu, per tant, desorbitat en aquesta qüestió, no podeu entrar en teories de la qualificació d'esquirols, perquè no ho enteneu bé. Esquirol serà sempre l'home aliè a tota organització o l'home que va sol pel món i que s'aprofita d'una avinentesa qualsevol per a trobar feina. Però l'home que milita en una organització obrera, que té una disciplina, un mètode, una tàctica en la lluita contra el capitalisme, aquell home es deu a la seva disciplina, i si davant d'ell té una organització amb una disciplina diferent, que té una tàctica completament oposada, i que en un moment determinat declara la vaga general revolucionària, catastròfica, aquell home encara que vagi a treballar el dia següent, si el Sindicat seu l'hi dona l'ordre, no és «esquirol»; és un home que pertany a una altra disciplina i que fóra «esquirol» si manqués a aquesta disciplina en els moments decisius. L'única cosa que avui cal tenir en compte és la constitució dels Sindicats; quan un pertany a un Sindicat de classe, de classe, aquesta és la condició bàsica, fonamental, mai se li podrà dir «esquirol» si va a treballar o si deixa de treballar obeint les consignes de la seva organització. Serà «esquirol» l'home que, sindicant-se a la Germandat de Sant Pere Pescador, sota el patronatge de la Patronal, aleshores sí que eren tots esquirols, per sistema i per la vida. Esquirols són els homes que per causes de temença, o per ignorància, s'afilien a Sindicats del tipus de «La Victòria», com aquell que denunciarem l'altre dia parlant d'Esparraguera, perquè aquest Sindicat no és de classe, sinó organitzat per la Patronal, i que respon als desigs i als interessos de la Patronal i, per tant, aquells homes que no compleixen la cosa elemental i bàsica en una organització sindical, que és la consciència de classe, seran sempre «esquirols», dintre o fora del seu Sindicat. De manera, que per qualificar, senyor Dencàs,

ha d'haver-hi abans aquesta apreciació de fet, sense la qual serà sempre impossible arribar a declaracions exactes.

Ha parlat el senyor Dencàs del seu amor a Catalunya. Jo, generalment, no en parlo mai d'amor a Catalunya, però jo us asseguro que poden haver-n'hi molts que podran ésser iguals que jo en amor a la terra, però més no, i que per demostrar-ho no cal parlar-ne, i, sobretot, essent Conseller del Govern de Catalunya, perquè aleshores l'amor a Catalunya s'ha de demostrar no anarquitant els nostres costums, sinó contribuint d'una manera eficient i constant, i, encara que fos a costa de grans sacrificis, a la democratització de l'esperit català, i que es tingues d'una vegada aquest sentit de responsabilitat en la massa i en els homes que la dirigeixen. Aquest és únicament l'amor a Catalunya, perquè nosaltres no fem aquest esforç màxim d'asserenament, de democratització de l'esperit català, nosaltres seriem sota l'autonomia una tribu, no seriem pas una nació. I aquest esforç és precisament el que estem fent. Sí; nosaltres els homes d'Unió Socialista de Catalunya estem prestant a Catalunya un servei immens, i la història ho reconeixerà; el servei immens de portar al gran moviment de conjunt, que és tota aquesta Catalunya, grans masses que hi estaven alienes, i sobretot contribuir amb el nostre esforç a incorporar Catalunya al món, perquè la gran desgràcia de Catalunya — i jo estic plenament convençut que molts senyors Diputats ho reconeixeran amb mi —, la gran desgràcia de Catalunya en aquests moments històrics que estem vivint, ha estat la manca d'organització de classes en el sentit sindical i en el sentit polític, fortuna que han tingut les altres regions espanyoles, i que justament comença ara per a Catalunya. De manera, senyor Dencàs, que sobre aquest terreny, no hem de parlar d'amor a Catalunya, perquè d'això cadascú té el seu concepte i ho entén a la seva manera, i el millor és fer cadascú el seu treball, segons la pròpia responsabilitat; jo amb la meua responsabilitat del Parlament de Catalunya i de Secretari del meu Partit, i la V. S. amb la responsabilitat de Conseller de Sanitat i no de Treball. (*Molt bé, en la Minoria socialista.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Després de la rèplica del company Comorera, no veig que hi hagi molta diferència amb el que aquí s'ha dit, perquè, en definitiva, sembla que és una qüestió de mots, i que en alguns punts coincidim amb el senyor Comorera.

Jo no he explicat molt el per què de la meua intervenció en un afer que depèn del Conseller de Treball i no de la Conselleria de Sanitat, i el motiu és perquè com no ignora el senyor Comorera ni ningú que hagi intervingut o hagi seguit d'aprop els conflictes del port de Barcelona, jo abans d'ésser Diputat i abans d'ésser Conseller del Govern de la Generalitat, ja havia intervingut prop dels elements de Sant Pere Pescador i prop del Governador amb unió dels elements de la T. O. M. S. A. per a veure si tro-

bàvem la solució en una forma armònica. I quan es plantejà el fet greu, entenem que hauria pogut semblar en nosaltres una cobardia que no ens ratifiquéssim en la nostra conducta i actitud anterior. I en aquestes solucions que nosaltres preconitzem no veiem que hi hagi l'esperit anarquista de què parlava, ni tampoc veiem que siguin unes solucions catastròfiques. Nosaltres preconitzàvem unes solucions; i, entre aquestes solucions, figurava la confecció d'un cens vertader en el qual figuressin totes les activitats portuàries. I, una vegada fet aquest cens, llançàvem la idea o el procediment per a fer els torns que, segons vosaltres, és...

El Sr. COMORERA: El cens, no. Em permet una petita interrupció, i així no hauré de parlar després?

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Amb molt de gust.

El Sr. COMORERA: Jo he dit que fa un mes i pocs dies es va parlar de la revisió del cens, i tots'estem d'acord; però uns volen que la Directiva lliuri la llista, i altres volen que sigui un cens...

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: I a través de les meves manifestacions heu vist prejutjat el procediment.

El Sr. COMORERA: No.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Jo crec que la solució del conflicte del port està en el que fa referència a les qüestions de treball en el que acabo de dir, malgrat que el senyor Comorera pugui qualificar aquestes solucions d'anarquistes...

El Sr. COMORERA: No.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: ...o catastròfica. Jo defenso així la idea de què s'estableixi el torn, però prou sé que en front d'aquesta idea de solució, se'n pot posar-ne una altra. M'estranya que aquesta idea meua se la pugui qualificar d'anarquista, quan, en realitat, és una solució de solidaritat.

Respecte al tercer aspecte, la V. S. coincideix amb mi en dir que en el port de Barcelona és necessària una nova revisió de les tarifes, avui dia existents sota el patronatge dels elements de la T. O. M. S. A. De manera que resulta que, en cada una d'aquestes tres solucions, pensem de manera semblant a les VV. SS., i, per tant, o comparteixen amb mi el criteri catastròfic o anarquista de què hem parlat, o el meu criteri no és tan anarquista ni catastròfic.

Hi ha un punt que m'interessa molt recollir. Les VV. SS. han dit que la Unió Socialista de Catalunya, que és un organisme adherit a la U. G. T. ...

E. Sr. COMORERA: No.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Si les VV. SS. ho desmenteixen en aquest moment, i em diuen que estan en vies de negociació, a mi poc m'interessa. Jo no tinc molt interès en considerar-vos com a correligionaris dels socialistes espanyols.

El Sr. FRONJOSÀ: Ho acceptem honorats. Varen votar en les Corts Constituents l'Estatut, i gràcies d'ells!

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència

Social: Doncs, molt bé. Us faig mercè de què siguin correligionaris vostres.

I, en quant a què les meves solucions siguin anarquistes, jo no he d'explicar en aquests moments la meua psicologia i manera de pensar, perfectament enquadrada en un Partit disciplinat. Sols m'interessa dir que no sóc socialista, que sóc antimarxista.

El Sr. COMORERA: Ja ho sé, ja.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: I ara jo em permeto demanar al senyor Comorera que contesti a la següent pregunta: ¿És cert o no és cert que abans de plantejar-se la vaga del port a Barcelona, hi havia una sola entitat obrera que realitzava amb la característica de càrrega i descàrrega aquestes funcions?

El Sr. COMORERA: No.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: ¿Quin és el nom, doncs, de l'altra o de les altres entitats?

Els Srs. COMORERA i FRONJOSÀ: Federació d'Obrers del Port de Barcelona.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Mai s'havia fet la càrrega i descàrrega...

El Sr. COMORERA: Us han informat malament.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Tinc tots els documents i entre ells els relatius a l'acte de constitució del Comitè paritari, i els representants obrers eren del «Montepío de San Pedro Pescador». Jo no he vist cap altra entitat...

Els Srs. COMORERA i FRONJOSÀ: Això seria quan la Dictadura. Esteu mal informat.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: En aquests documents no hi ha cap altra entitat del port. I els documents de constitució del Comitè paritari poden aclarir molt bé aquestes qüestions. Per això pregunto a les VV. SS.: ¿És cert o no és cert que a resultes d'una vaga, quan els elements de Sant Pere Pescador es varen reincorporar al treball, es varen trobar amb una nova entitat formada de gent que procedia de diverses activitats de Barcelona, i que els hi usurpava el treball? ¿És cert o no és cert?

El Sr. COMORERA: No és cert.

El Sr. COLLDEFORNS: És ben cert. Demano per parlar.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: No he d'insistir molt en aquestes preguntes. Però si es repasen les proves taquigràfiques dels discursos, es veurà com s'ha fet l'apologia d'aquells treballadors organitzats que absorbixen el treball dels altres, defensant-los del qualificatiu d'esquirols, perquè obeeixen a tàctiques sindicals diverses...

Els Srs. COMORERA i FRONJOSÀ: No.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Sí; fa un moment que s'ha fet la seva apologia, dient que obeeixen a tàctiques sindicals diverses, que obeeixen a unes ordres rebudes en front d'un procediment que empara un altre procediment, i, per tant, no ens em d'esborronar del fet de què una organització obrera suplanti a una altra organització.

Per a mi amb això n'hi ha prou, doncs considero que el de menys interès és el nom de les

coses, i el demás és l'esperit. Significo el fet, i les paraules no m'interessen.

El Sr. PRESIDENT: Se suspèn el debat.

El Sr. FRONJOSÀ: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Se suspèn el debat. Queden en ús de la paraula per a demà els senyors Fronjosà i Colldeforns.

Lectura del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de creació d'un Institut contra l'atur forçós

«Els Diputats que sotasignen, Vocals de la Comissió de Treball, tenen l'honor de formular a la totalitat del dictamen sobre el Projecte de Llei de creació d'un Institut contra l'Atur forçós, el següent vot particular:

El Parlament de Catalunya, considerant d'una part,

Que l'única col·laboració urgent a la lluita contra l'atur forçós per la que el Govern de Catalunya, segons pròpia confessió, està preparat, és la d'una intensificació de les obres públiques,

Que la Generalitat de Catalunya disposa d'una Secció tècnica perfectament organitzada,

Que tota interferència de nous organismes amb l'actuació d'aquesta Secció ha de donar lloc forçosament a pertorbacions antieconòmiques,

Considerant, d'altra part,

Que les propostes contingudes en el Projecte de Llei i reproduïdes en el dictamen de la majoria de la Comissió consisteixen, en gran part, en exposició de principis, projectes, propòsits, etcètera,

Que les comeses que es vol atribuir al projectat Institut són, en part, les comeses de Departaments, avui sense contingut suficient, com el d'Economia,

Que la íntima relació entre la lluita contra l'atur forçós i el conjunt de la política econòmica, aconsella la concentració d'esforços i no llur dispersió,

1.ª El Parlament de Catalunya expressa el seu desig de què el Govern, sense posar en perill d'estabilitat de la Tresoreria de Catalunya, aprofiti totes les disponibilitats financeres per a intensificar les obres públiques de primer estament, especialment aquelles d'utilitat reconeguda, i que, per tenir ja projecte aprovat i plans redactats, poden ésser immediatament posades en execució.

2.ª El Govern de Catalunya, accelerant, en tot el necessari, el traspàs de serveis, amb el que espera corregir la migradesa de les consignacions actuals, formularà, en el termini més breu possible, un pla d'obres públiques que contribueixi a remeiar un aspecte important, si bé parcial, de l'atur forçós.

3.ª Es crea una Comissió d'estudi, constituïda, tal com s'indica en l'article 11 del Projecte de Llei, per a formular en el termini màxim de tres mesos, durant el qual haurà de tenir lloc una àmplia informació pública, un resum de les facultats i possibilitats del Govern de Ca-

talunya en relació amb la lluita contra l'atur forçós i de les orientacions demogràfiques, econòmiques i socials que hagi de seguir Catalunya per a reduir al mínim l'atur forçós.

4.^t El Projecte de Llei presentat pel Govern torna a la Comissió de Treball, en espera dels resultats dels estudis a què es refereix el paràgraf anterior.

Parlament de Catalunya, 3 de maig del 1933.
— Vidal i Guardiola i J. M. Tallada.»

Els Diputats que sotasignen, Vocals de la Comissió de Treball, tenen l'honor de formular a la totalitat del dictamen sobre el Projecte de Llei de creació d'un Institut contra l'Atur forçós, el següent vot particular:

«El Parlament de Catalunya, tenint en compte la necessitat de facilitar la comprensió de les lleis, especialment en el moment de llur execució, evitant complicacions i competències de jurisdicció,

Acorda pregar a la Comissió Permanent de Treball sotmeti el Projecte a una revisió total, a l'objecte de:

a) Separar-ne la part purament literària i expositiva i sense el caràcter pragmàtic que han de tenir les lleis.

b) Evitar repeticions.

c) Precisar les relacions del futur Institut contra l'Atur forçós amb els diversos Departaments del Govern de la Generalitat.

d) Establir d'una manera clara la relació entre l'actuació del futur Institut i la legislació social espanyola.

e) Precisar les normes financeres del futur Institut, a l'objecte d'evitar infraccions dels preceptes constitucionals relatives a la unitat de Pressupost i unitat de Caixa.

Parlament de Catalunya, 3 de maig del 1933.—
Vidal i Guardiola, Josep M.ª Tallada.

DICTAMEN

Reunida la Comissió Permanent de Treball, sota la presidència del senyor Pere Mestres i Albet, actuant de Secretari el senyor Lluís Bru i Jardí i amb assistència del senyor Vice-president, Martí Barrera i Maresma, i Vocals Miquel Guinart i Castellà, Josep Fàbregas i Pou, Antoni Dot i Arxé, Miquel Vidal i Guardiola, Josep M.ª Tallada i Paulí i Joan Fronjosà i Salamó, per tal de dictaminar sobre el Projecte de Llei de creació d'un Institut contra l'Atur forçós presentat a la Cambra en sessió del dia 7 del mes que som; després de diverses reunions en les quals han estat exposades pels senyors que componen l'esmentada Comissió llurs diferents opinions i introduïdes les modificacions considerades pertinents en l'articulat del Projecte de Llei que es discuteix, al qual s'acompanyen diversos vots particulars presentats per les Minories de Lliga Catalana i Unió Socialista de Catalunya, ha pres l'acord, per majoria de vots, de sotmetre a l'aprovació de la Cambra el següent

PROJECTE DE LLEI

Art. 1.^r Per la present Llei és creat l'Institut contra l'Atur forçós com a organisme dependent de la Generalitat de Catalunya.

Funcions i atribucions

Art. 2.ⁿ Seran funcions essencials de l'Institut estimular, dirigir, coordinar i controlar una obra de conjunt dirigida a aminorar els efectes econòmics i socials de la manca de feina, facilitar treball al major nombre possible de parats involuntaris, i normalitzar i reanimar l'activitat econòmica.

Art. 3.^r Per la consecució dels seus objectius, l'Institut contra l'Atur forçós es podrà valdre de diferents mitjans: Actuant directament, coordinant i intervenint en l'acció d'altres corporacions i organismes, estimulants l'activitat de determinades branques de producció, o fomentant i auxiliant institucions d'assegurances i de previsió d'acord amb el que està disposat en els següents articles.

Art. 4.^t L'Institut contra l'Atur forçós, amb els seus ingressos i recursos propis, podrà actuar en les formes següents:

a) La realització d'obres públiques que responguin a una finalitat, preferentment d'utilitat social, sanitària, cultural i econòmica. Els plans o projectes de les obres a realitzar hauran d'ésser aprovats pel Consell de la Generalitat, confeccionats i desenrotllats pels actuals serveis tècnics de la mateixa o de les corporacions públiques i altres organismes que hi estiguin interessats.

b) L'auxili econòmic, prèviament les necessàries garanties de l'eficàcia de l'ajut a branques de l'activitat econòmica que es trobin en crisi, concedides i reglamentades en forma que en intensificar en consum interior, facilitar l'exportació de productes, millorar el seu preu, etc., contribueixin a la seva normalització i assegurin la continuïtat del treball.

c) L'auxili en forma de subvenció a les institucions que voluntàriament estableixin l'assegurança contra l'atur acollint-se al regim fixat pel Decret del Govern de la República de 25 de maig del 1931 i Reglament de 30 de setembre del mateix any, d'acord amb el qual poden obtenir l'auxili de l'Estat, dirigint-se l'actuació de l'Institut a estendre i augmentar aquests subsidis.

d) Qualsevol altre sistema o procediment que sigui útil al fi perseguit i que l'Institut proposi al Consell Executiu de la Generalitat i aquest l'aprovi.

Art. 5.ª L'Institut gestionarà de l'Estat, Corporacions municipals o qualsevolga altre organisme o entitat autònoma que emprengui la realització d'obres, la seva possible intervenció, a l'objecte de facilitar la colocació d'obers parats. En aquest cas les corporacions o entitats que facin les obres hauran de complir les normes dictades per l'Institut respecte a la reglamentació del treball en les esmentades obres.

Art. 6.^b D'acord amb el que està preceptuat en l'article anterior, la Generalitat des del moment

en què es constitueixi l'Institut, accepta la seva intervenció als efectes indicats, en tota nova obra que emprengui i el projecte de la qual estigui xifrat en una quantitat superior a 100,000 pesetes, sempre que circumstàncies de caràcter tècnic no ho desaconsellin, així com en les obres en curs en la part, l'execució de la qual no estigui compromesa per contractes anteriors.

Art. 7.e L'Institut podrà dur a terme una acció coordinadora per a la construcció d'obres, auxilis econòmics i foment d'assegurances, amb corporacions públiques, entitats autònomes o organismes econòmics, que tinguin per finalitat la intensificació del treball, podent-hi contribuir amb els seus recursos, en els casos justificats, i en la proporció i condicions que en cada cas es determinin.

Art. 8.e L'Institut mitjançant convenis amb les entitats, corporacions públiques o altres organismes, podrà avançar les quantitats necessàries per a iniciar ràpidament les obres projectades dintre la proporció que la justa distribució dels seus cabals permeti, en les condicions que es fixin i amb les degudes garanties; així com també per a facilitar l'execució d'aquelles obres que a conseqüència de disposicions legals o acord ferm puguin rebre l'ajut financer de l'Estat o altres corporacions.

Art. 9.e Les obres realitzades amb recursos propis de l'Institut, quedaran de propietat de la Generalitat de Catalunya. En aquelles executades conjuntament per l'Institut i altres corporacions o organismes, en el moment de formalitzar els convenis previs a la seva execució, es determinarà sobre la propietat de les mateixes una vegada construïdes, així com també sobre el regíme sobre la seva explotació o conservació segons sigui el seu caràcter.

Composició

Art. 10. L'Institut contra l'Atur forçós serà presidit pel Conseller de Treball i Obres Públiques, el qual exercirà també d'òrgan de relació entre el Consell de la Generalitat i l'esmentat organisme. El Consell de la Generalitat nomenarà un Vice-president encarregat de dirigir els serveis de l'Institut amb les atribucions que es determinaran.

Art. 11. L'Institut estarà constituït pel Ple, del qual formaran part, ultra el President i Vice-president, quatre Diputats del Parlament de Catalunya, quatre representants patronals, quatre representants obrers, quatre representants d'organismes o entitats de caràcter econòmic o social, i quatre persones expertes i especialitzades en aquestes matèries designades pel Consell de la Generalitat.

L'Institut podrà concedir representació en el seu Ple a aquelles corporacions públiques, entitats o organismes autònoms que prestin cooperació a la seva obra, quan la importància d'aquesta cooperació així ho mereixi.

Art. 12. El Ple de l'Institut nomenarà dintre dels seus membres una Comissió executiva formada pel President, el Vice-president i un representant de cada un dels grups d'elements que el

formen. Podran també formar part de la Comissió executiva un representant de les corporacions públiques, organismes o entitats representades en el Ple, si donada la importància de la seva cooperació així s'acorda.

Art. 13. El Reglament interior i, en defecte seu, mentre no fos dictat, els acords del Ple delimitaran les atribucions reservades a aquest, les que siguin de competència de la Comissió executiva, així com totes aquelles que es refereixin a altres detalls d'organització de l'Institut i al personal a ell afecte.

Formes d'actuació

Art. 14. S'entendrà per atur forçós als efectes de l'actuació de l'Institut la impossibilitat temporal per a l'obrer de trobar una ocupació adient a la seva aptitud professional, per causes alienes a la seva voluntat, amb exclusió de les derivades per impossibilitat física i de les motivades per conflictes de treball.

Art. 15. L'Institut tindrà facultat per a proposar l'adopció d'aquells acords o mesures de caràcter social que puguin contribuir a fer més intensa i eficaç l'acció contra l'atur, demanant a la Generalitat que les adopti en allò que correspongui a la seva jurisdicció o en recomani la implantació al Govern de la República si d'ell depèn.

Art. 16. L'Institut establirà com a base de la seva organització, una Oficina central en la qual es reuniran totes les dades referents a les possibilitats de treball en les diferents branques d'activitat econòmica, amb perfecte relació amb l'actual Borsa de Treball de la Generalitat, organismes coordinadors de les Borses que per mandat de la Llei de colocació obrera organitzen els Ajuntaments de Catalunya.

L'Oficina confeccionarà ràpidament un cens d'obriers sense feina, per branques de producció, el qual haurà de portar-se rigorosament al dia, un cens total patronal i obrer, un altre de les empreses que treballin jornades reduïdes, i amb les relacions que hauran de presentar les empreses dels obrers que hagin acomiadat.

Art. 17. L'Institut, per a la major eficàcia de la seva obra, podrà demanar la cooperació dels organismes oficials de caràcter social i coordinarà la seva acció a les Borses de Treball o organismes semblants establerts per les Corporacions municipals, per la col·locació dels obrers sense feina.

Art. 18. L'Institut dictarà les normes que regulin la manera de facilitar treball als obrers parats, en forma que no hi hagi diferència de tracte per conceptes de naturalesa i altres circumstàncies alienes al treball; però essent la finalitat de l'Institut resoldre el problema actual de manca de feina, es reservarà el treball a aquells que portin un temps determinat d'estada a les poblacions respectives i hagin treballat amb assiduitat en data anterior.

L'Institut estarà facultat, a l'objecte de distribuir la feina entre un major nombre d'obriers, per a regular el treball en totes les obres realitzades amb recursos propis i en aquelles en les quals hi tingui intervenció.

Art. 19. L'Oficina central de l'Institut procurarà que el treball que es faciliti als obrers parats coordinadament amb les Borses de Treball o organismes semblants de les corporacions públiques, sigui en la població de la seva residència o en una localitat pròxima i, si és possible, en una feina igual o semblant a la corresponent al seu ofici.

L'obrer parat al qual se li ofereixi col·locació en una feina igual o semblant a la de l'ofici que estigui inscrit en el cens i no l'accepti, perdrà el lloc que tenia en l'ordre de prelatió a les ofertes de treball. També el perdran aquells que el refusin o abandonin sense causa justificada.

Art. 20. L'Institut podrà facilitar l'educació professional dels obrers parats per tal de posar-los en condicions de treballar en branques de l'activitat diferents de les exercides per ells fins aleshores, així com també fomentar les institucions d'educació professional.

Ingressos i recursos

Art. 21. Els ingressos i recursos propis de l'Institut destinats a obres públiques i actuacions complementàries fetes al seu càrrec, estaran constituïts per les quantitats que amb aquest objecte aportarà la Generalitat de Catalunya, les aportacions o subvencions d'altres corporacions, organismes o entitats, els aprofitaments, taxes o arbitris que se li puguin concedir i aquells altres ingressos de caràcter voluntari o de procedència vària.

Art. 22. L'aportació directa de la Generalitat consisteix en l'entrega a l'Institut durant el terme de deu anys de la quantitat d'1 milió de pessetes anyals. Per a atendre a aquesta obligació en el present exercici, i per excepció, s'aprova un suplement de crèdit extraordinari al capítol IX, article 5.e, partida 1034 del Pressupost ordinari de despeses vigent, per la quantitat de 800,000 pessetes, la qual serà coberta amb l'augment equivalent de la consignació del capítol VIII, partida 83 del Pressupost d'Ingressos, corresponent al producte de l'emissió de Deute en quantia necessària per a cobrir les consignacions de despeses amb càrrec a cabals d'emprèstit.

Quant a les nou anualitats restants seran incloses les partides corresponents, amb càrrec a cabals ordinaris en els respectius Pressupostos.

L'Institut queda facultat per a concertar a base de l'aportació de la Generalitat les operacions de crèdit que estimi convenients, així com per a poder cancel·lar-les, quan compti amb una base estable de recursos propis.

Art. 23. En el cas de què l'Estat intensifiqui l'acció contra l'atur forçós i porti als seus Pressupostos esdevenidors quantitats que hi siguin destinades, la Generalitat cedirà a l'Institut els recursos que amb càrrec a aquests serveis puguin correspondre a Catalunya de les quantitats consignades en els esmentats Pressupostos.

Art. 24. Formaran part també dels ingressos de l'Institut, les aportacions o subvencions que pugui rebre de les altres corporacions públiques, entitats o organismes, sigui per a contribuir d'una manera general a la seva obra o com a contribució convinguda per a intensificar-la en una població

o comarca, o en una determinada branca d'activitat econòmica.

Art. 25. L'Institut, una vegada constituït, estudiarà aquells recursos que pot obtenir en forma d'aprofitaments, drets, taxes, arbitris o impostos que se li puguin cedir. Sense perjudicar l'estudi ni la solució a què arribi, es consideren especialment adients al fi proposat, el producte d'aprofitaments, l'exclusiva dels quals se li reservi i aquelles imposicions més directament relacionades amb la represa de l'activitat econòmica deguda a la intensificació del treball.

Art. 26. Els ingressos ordinaris de l'Institut, deguts a aprofitaments, drets o arbitris, constituïran els recursos de la seva actuació normal, i com que la seva vigència està condicionada a la duració de l'Institut, no podran servir de base a cap operació de crèdit. Podran utilitzar-se en canvi, si es creu convenient, per a cancel·lar, totalment o parcialment, les operacions de crèdit que hagin pogut realitzar-se a base de l'aportació anual de la Generalitat.

Art. 27. En el cas de què l'Institut projectés la realització d'un pla d'una importància efectiva i d'una influència demostrada en el desenvolupament econòmic de Catalunya, la creació del qual requereixi cabals superiors als que podria obtenir amb els seus recursos propis i ingressos ordinaris, podrà demanar a la Generalitat la deguda autorització per a concertar sota el seu patronatge en i les formes i condicions que es determinin, una operació de crèdit el producte de la qual es destini precisament i exclusiva a la realització dels plans d'obres projectats.

Art. 28. Les operacions de crèdit previstes a base de les aportacions consignades anualment per la Generalitat i la seva possible cancel·lació, podrà fer-les l'Institut per la seva pròpia decisió i sense necessitat d'especial autorització.

Quan fa referència a la cessió d'aprofitaments, drets o arbitris que l'Institut demani se li concedeixin, haurà d'ésser el Parlament de Catalunya o les corporacions o organismes afectats, si a algun d'ells els correspongués els que aprovin la proposta. També en el cas esmentat en l'article anterior la decisió correspondrà al Parlament de Catalunya, sense l'aprovació del qual no serà tampoc vàlida cap altra exacció o operació de crèdit, no prevista en la present Llei.

Art. 29. L'Institut contra l'atur forçós tindrà personalitat jurídica per a posseir béns de la seva propietat, salvant el que disposa l'article 9.e, referent a les propietats de les obres executades, i per a administrar lliurement els seus béns i cabals.

Queda facultat per a rebre tota classe de béns en concepte de donacions o deixes, i per a organitzar formes de contribució voluntària. En cas de dissolució de l'Institut, els béns o cabals que posseeixi passaran a integrar el Patrimoni de la Generalitat.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Art. 30. El Conseller de Treball i Obres Públiques dictarà les disposicions oportunes per a la ràpida aplicació de la present Llei.

Una vegada constituït l'Institut contra l'Atur forçós, dictarà el seu Reglament interior, així com també les reglamentacions que regulin la seva actuació, en els diferents ordres d'activitat que fixa la present Llei, els quals hauran d'ésser sotmesos al Consell de la Generalitat per a la seva aprovació i implantació.

Palau del Parlament, 28 d'abril del 1933. — El President, Pere Mestres i Albert. — El Secretari, Lluís Bru i Jardí.

Vots particulars presentats per la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya al Projecte de Llei sobre creació d'un Institut contra l'Atur forçós

Art. 1.^r Per la present Llei és creat l'Institut contra l'Atur forçós com organisme autònom controlat per la Generalitat de Catalunya.

Art. 4.^t, apartat a. L'Institut contra l'Atur forçós executarà les obres públiques extraordinàries que responguin preferentment a una utilitat social, sanitària, cultural i econòmica d'acord amb els plans i projectes confeccionats pels actuals serveis tècnics de la Generalitat o de les corporacions públiques que hi estiguin interessades.

Art. 4.^t, apartat b. Que tots els elements necessaris tant en matèria prima com tota altra cosa manufacturada, siguin construïts, i si no és possible sempre, necessàriament adquirits a les empreses industrials o comercials de Catalunya.

Art. 5.e Queda facultat l'Institut per a gestionar de l'Estat, Corporacions municipals o qualsevulla altre organisme o entitat autònoma perquè emprenguin la realització d'obres i treball.

També queda facultat l'Institut per a incorporar-se l'actual Borsa del Treball de la Generalitat a l'efecte de transformar-la en l'organisme coordinador de les Borses o centres de col·locació que per manament de la Llei de col·locació obrera han d'organitzar els Ajuntaments de la República.

Art. 6.e L'Institut, d'acord amb el Conseller d'Economia, estimularà l'organització de Cooperatives populars de treball i de producció a les quals tant la Generalitat com l'Institut confiarà l'execució de les obres projectades i finançant-les amb els recursos normals del Pressupost vigent, així com amb els propis de l'Institut.

Art. 7.e L'Institut intervindrà en tots aquells casos que puguin produir augment d'obres en atur forçós i per tots els mitjans legals, i demanant l'ajut de les autoritats competents en cada cas, procurarà d'evitar-ho.

Art. 8.e L'Institut mitjançant convenis amb les corporacions públiques o altres entitats podrà avançar les quantitats necessàries, previ acord del Consell de la Generalitat, per anar a la construcció de les obres projectades... (la resta igual al dictamen).

Art. 10. L'Institut, als efectes dels articles 5 i 16, estarà constituït en les següents Seccions:

- 1.ª Indústries tèxtils.
- 2.ª Indústries metal·lúrgiques.
- 3.ª Indústries químiques.
- 4.ª Construcció d'obres.
- 5.ª Indústries que produeixen materials de construcció que no siguin fèrrics (calç, guix, ciment, rajoleria, marbres, vidrieria, etc.).
- 6.ª Fusteria i ebenisteria.
- 7.ª Arts gràfiques.
- 8.ª Indústries del blanqueig.
- 9.ª Indústries del ram d'alimentació.
10. Indústries i serveis de transports.
11. Comerç a l'engròs.
12. Comerç a la menuda.
13. Indústries rurals.

Art. 11. L'Institut estarà constituït pel Ple, del qual formaran part dos representants obrers i dos patronals per cada una de les Seccions enumerades en l'article 10, designats pels respectius organismes professionals legalment constituïts.

Art. 12. L'Institut contra l'Atur forçós serà presidit pel Conseller de Treball, el qual exercirà també d'òrgan de relació entre el Consell de la Generalitat i l'esmentat organisme.

El Vice-president el nomenarà el Ple de l'Institut, i en cas de no haver-hi acord, elevarà una terna al Consell de la Generalitat.

Art. 15. ...«L'Institut anirà a la creació d'una Conferència tripartita catalana per a estudiar i iniciar la solució efectiva del problema de la manca de treball a Catalunya, proposant al Govern i al Parlament les solucions que consideri oportunes. La Conferència tripartita estarà constituïda per onze Diputats representants del Parlament de Catalunya, onze representants obrers i onze patronals. El senyor Conseller de Treball proposarà al Parlament una transferència de crèdit per a posar a disposició d'aquesta Conferència la quantitat de 10,000 pessetes per a satisfer les despeses que ocasionin les reunions de la mateixa.

El segon paràgraf igual a l'únic del dictamen, modificant el començament : «L'Institut tindrà facultat» per «L'Institut tindrà també facultat».

Art. 16. Mitjançant les dades de les Borses del Treball o Centres de col·locació municipals, l'Institut establirà com a base de la seva organització una Oficina central en la qual es reuniran totes les dades referents a les possibilitats de treball en les diferents branques de l'activitat econòmica.

L'Oficina estimularà i intervindrà en la confecció ràpida d'un cens total patronal, un cens total obrer, un cens parcial d'obres parats i un altre dels que fan jornada reduïda, per cada una de les branques de la producció i en totes les localitats de Catalunya.

Art. 18. L'Institut dictarà les normes que regulin la manera de complir el més estrictament possible les lleis i els reglaments de col·locació

obrer i la de termes municipals vigents en tota la República.

Art. 19. L'obrer parat al qual se li ofereixi treball en una feina igual o semblant a la de l'ofici en què estigui inscrit en el cens i no l'accepti, perdrà el lloc que tenia en l'ordre de relació a les ofertes de treball.

També el perdran aquells que l'abandonin o el refusin sense causa justa.

En un cas i altre si l'obrer rebés subsidi perdria el dret al mateix.

Art. 21. El ingressos i recursos propis de l'Institut destinats a remeiar l'atur forçós estaran constituïts : per l'aportació de la Generalitat de Catalunya; per una quota patronal d'un 1 per 100 sobre la quantia mensual dels salaris, amb la sola excepció dels que no arribin a satisfer una quantitat mínima de 600 pessetes per aquest concepte; per una quota obrera d'un 1 per 100 sobre els salaris dels obrers que treballin setmanes senceres, quin cobrament correrà a càrrec del mateix patró. Les aportacions o subvencions d'altres corporacions, organismes i entitats, els aprofitaments, taxes o arbitris que se li puguin concedir i aquells altres ingressos de caràcter voluntari o de procedència vària.

Art. 28. Les operacions de crèdit previstes a base de les aportacions consignades anualment per la Generalitat així com per a la seva possible cancel·lació l'Institut necessitarà especial autorització del Parlament.

Quant fa referència a la cessió d'aprofitaments, drets o arbitris que l'Institut demani, haurà d'ésser el Parlament de Catalunya també qui els hi cedeixi.

Palau del Parlament, 3 de maig del 1933. — J. Fronjosà.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dijous

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la interpel·lació sobre conflictes del port.
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre l'Estatut Interior de Catalunya.
4. Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei creant un Institut contra l'Atur forçós.

(S'aixeca la sessió a un quart de nou i set minuts de la vetlla.)